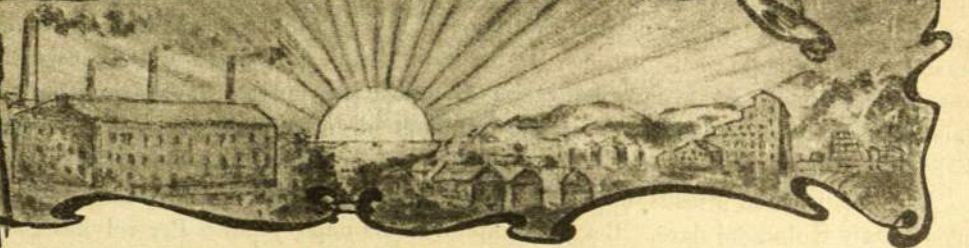

J. Czulidinis, Bx 466

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams	,,	2.00
pusmečiui	,,	1.00

ADRISAS:

1815 Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 51

Philadelphia, Pa. 27 Gruodžio (December) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Ka davė žmonijai senieji metai?

BAIGIANTĖS metams, pažiūrėkim, ką jie davė nukankintajai, prislėgtajai, varginamajai žmonijai, kokią jie laimę ar nelaimę jai siuntė, kokias visuomenės ligas atidengė ir kokias gyduoles gamino...

Senieji metai iš pradžių daug žadėjo. Visos Europos, o su ja ir mūsų, amerikiečių ateivių, akys buvo nukreiptos į Rusiją ir viltis rodos žibėte žibėjo, kad šiais metais ten įvyks laisvė... kad Rusija paliks bent konstitucionališkai-monarkiška, bet tai buvo tik svajonė: senoviška Rusijos valdžia atsigėveliavo ir da žada būti toliaus Europos slogučiu, žada slėgti Rusiją ir tuo patim slėgimu stelbti kitų šalių laisvės žolynus, seniai pradėjusius klezdėti.

Į to vietą pavasarį švystelėjo nauji laisvės laimėjimo spinduliai Europoje. Austrijoje iškovota visuotinas — nors šlubuojantis, nes moters to nelaimėjo — ir lygus balsavimas, ir per rinkimus pasirodė, kad žmonės remia socialistus labiau, negu kitas partijas, nes į parlamentą išrinko 87 atstovus socialdemokratų. Bet be sulyginimo puikūs vaisiai ant

politikos dirvos užderėjo Finlandijoje, toje šalyje, kuri turi da priklausyti anam Europos slogučiu... Į seimą išrinkta 81 atstovas—socialdemokratas, t.y. 40 procentų iš visų atstovų tarpo; tokio socialdemokratų atstovų procento niekad ir niekur da nebuvo atsitaikę (Vokietijoje pirmiausia buvo 80 soc. atstovų arba 20% (proc) abelno skaičiaus; dabar dėl nenusisekusių rinkimų yra tik 43 soc. atstovai, nors balsų už soc. dem. partiją buvo daugiau, negu pirma). Bet svarbiausias dalykas, kad pirmą syk Europos ir didėle dalia viso švieto istorijoje išrinkta į visuomenės seimą (parlamentą) moters. Ir ta pirmybės garbė teko Finlandijai. Išrinkta 19 moterų atstovių. Tame skaičiuje devynios socialdemokratės. Tarp kitų liko išrinkta į atstoves tarnaičių sąjungos įkurtoja, buvusioji tarnaitė draugė M.Sillanpaa. Tarnaitė ant įstatymdavystės susirinkimo tribunos (kalbyklos) — tai reginys nežinomas pasaulės nuotikiuose. Moterų tiesų lygybė, pačių moterų drauge su visais darbininkais iškovota, tai tikrai šviesus ženklas, kurį visos pasaulės darbininkai neišleidžia iš a-

kių ir gėrisi juo. Nes laisvės laimėjimas vienoj šalyj lygiai yra branguamas visų šalių išnaudojamųjų ir paniekinamųjų.

Toliaus vidurvasaryj nemažesnis laimėjimas atsiekta Amerikos proletarijato: išlaimėta Haywoodo byla. Ji, kaip susipratusių darbininkų sąjungos — Vakarų Kalnakasių Federacijos vadovą, susitarusieji kapitalistai norėjo nužudyti neva už užmušimą Idahos gubernatoriaus, ir sykiu su juo nužudyti visokias darbininkų organizacijas, stovinčias ant tikro kliasų kovos pamato. Dėlto visos Amerikos darbininkai stojo jį gelbėti ir — išgelbėjo. Jo draugo Pettibone'o byla neseniai prasidėjo, liko ateinantiesiems metams. Dabar kapitalistai, daugiausia kasyklų savininkai tą organizaciją stengiasi įvairiaisiais legališkais ir slaptais budais išardyti, net surengiant skerdynes, kaip tai matyti Nevados valstybėj, jie varosi prie to, kad galėtų savo priešus naikinti kardu ir ugnia, kaip anais metais Koloradoj darė. Bet byla kapitalistams nepavyko, visucmenės nuomonėje darbininkų sąjunga neturi piktos dėmės, nors prezidentas Roozeveltas tą visuomenę kaltina, kad žiuri į tai pagal teismo nusprendimą...

Po šito Amerikos darbininkų vienybės pergalėjimo, šie metai atsižymėjo pramonės krizio pradžia. Vargas jau dabar, darbams susimąžinus, vargas ne tik Amerikoje, bet tas krizis atsiliepia visose Europos šaliose, kur daugybė emigrantų sugrįžo iš tos palaimintos Amerikos, bėgdami nuo tos vargo ir bado šmėklos — krizio.

Grįžkime vėla į Europą. Portugalijoje šiais metais prasidėjo revoliucija, kuri maž-daug nuo dešimts metų rengėsi prieš klerikališką (kuniginę) ir pusiau despotišką valdžią. Ispanijoje, toje tamsiausioje Europos šalyje, kur ilgiausia užsilaike «šventoji» inkvizicija (tik trečiam dešimtmetyje 19-tojo amžiaus išnykus) ir toje prazibo nauji laisvės spindulėliai: daug padaryta sulyg atskyrimo bažnyčios nuo valstybės, ap-rubežiuota klioštorių saualė savo turtų krovime; Šveicarijoje teipgi nužengta rimtas žingsnis link atskyrimo bažnyčios nuo valstybės; teip pat iš-dalies Italijoje: nors čia popiežiaus valdžia susitaikė su svietiška valdžia, kurią Pius IX aūt amžiu prakeikė, kad su ja Italijos katalikai neturėjo tiesos ką nors bendrai veikti, tai vienok išvydę plačiąją susipratusių darbininkų judėjimo bangą, susitaikė ir šimēt katalikai pirmą syk dalyvavo rinkimuose ir klerikalų partija visiškai pralaimėjo, ypač Ryme. Dvasiškos valdžios sutartis su «bedieviškąja» valdžia negelbėjo.

Bet atskyrimas bažnyčios nuo valstybės da nėra galutinis laimėjimas ir svietiškoji valdžia visados su dvasiškijos pagelba naikys laisvę, nes dabar svietiškoji valdžia, tai kapitalistų valdžia. Tai matėme šimēt toj pagirtoj Šveicarijoje, iš kur ne vienas Rusijos pabėgėlis revoliucionierius liko išvartytas, net išduotas į caro valdžios nagus, lyg nusiziūrėjus į Vokietijos valdžią, kurios jau paprastas šnipo amatas — išdavinėti Rusijos revoliucionierius. Darbininkai iš kapitalistų valdžios, — jų valdžia tol bus, kol jie patys valdys turtus — nieko gero negali laukt ir jų geri įvedimai greit pavirsta į nudėvėtą vyžą, — teip yra su Prancuzija, kur bažnyčia tapo atskirta nuo valstybės, valdžios užmačios prieš darbo žmones

liko tos pačios ir da eina aršyn. Darbininkui turi pasitikėt savo pečiais ir savo vienybe: jie tada nuvers išnaudotojų tvarką į skradžias... Jie turi žiurėt savo politikos, mokintis jos, turi žiurėt kaip darbininkai visoj pasaulėj eina po raudona socializmo vėliava, eina pirmyn prie galutinio žmonijos išliuosavimo iš kapitalo žabangų.

Pažiurėkim į tą visasvietinį judėjimą, atminkim bent svarbesnius jo apsireiškimus

Peržvelkim tai nuo pradžios metų.

Vasario 17 d. Tokio mieste buvo Japonijos socialistų partijos I-sis susivažiavimas; dalyvavo 70 delegatų.

Vasario pabaigoj buvo Rusijos socialistų-revoliucionierių partijos 2-asis susivažiavimas.

Kovo 31 d. Budapešte buvo 14-sis susivažiavimas Vengrų socialdemokratų partijos.

Per velykas Belgijos Darbininkų partija atlaikė savo susivažiavimą Bruselyje «Žmonių name» (delegatų nuo 327 kuopų buvo 489).

Pradžioj balandžio buvo latvių socialdemokratų konferencija. Jų organizacijoje tada buvo 2000 narių; prieš metus buvo 10.000; baudžiamieji buriai daugybę jų išnaikino, kiti išsiskirstė į visus kraštus.

Tuo patim laiku atsibuvo susivažiavimai dviejų Anglijos socialistų organizacijų: Socialdemokratų federacijos ir Nepriklausomosios darbo partijos; abidvi tos partijos svarstė tarp kito ko apie susivienijimą ir jau tame nemažas žingsnis nužengta.

Teipgi kovo mėnesy buvo Finlandijoje rinkimai, kurie teip puikiai atsižymėjo politikos istorijoje.

Balandžio mėn. buvo ukrainiečių socialdemokratų darbininkų partijos 3-sis susivažiavimas.

Toliaus buvo Holandijos soc. dem. darbininkų partijos 3-sis susivažiavimas; partijoje buvo 7471 narys.

Geguzės mėnesy buvo mūsų Amerikos lietuvių socialistų susivažiavimas ir eilė kitų čia gyvenančių tautų socialistų susivažiavimų.

Paskiaus Londone atsibuvo Rusijos sociald. darb. partijos susivažiavimas, vadinamas «plaukiančiuoju», dėlto, kad ir Švedija, ir Danija jį išvarė, ir tik Londone saugioje policijos priežiuroje galėjo atsilaikyti.

Antroj pusėj rugpiučio buvo Krokavoj Lietuvos socialdem. partijos susivažiavimas.

Apie tą pat laiką buvo lenkų socialistų partijos susivažiavimas.

Pagalios nuo 18 iki 24 d. rugpiučio Stuttgarte (Vokietijoje) atsibuvo tarptautiškasis socialistų susivažiavimas, kur suplaukė delegatai iš visų pasviečių, kaip iš Europos, teip iš Amerikos, Azijos, Afrikos ir Australijos.

Ir daugybė buvo panašių susivažiavimų, kurių negalima čia nė išrokuot. Visi jie svarstė apie darbininkų reikalus, apie laisvės darbą, apie kovą ir tuomi tvirtino savo vienybės jiegas prie tolesnės kovos už laisvę ir gerovę.

Tai tiek davė žmonijai šie metai. Ką jie davė mūsų organizacijai? Daugiau gero, negu blogo! «Kova» dikčiai padi-

dinta (nors nedaug patobulinta); skaitytojų ir Sąjungos narių skaičius kuo-ne dvigubai pakilęs; užvesta vadinami «pašaliniai darbai», kurie dabar. metų pabaigoj, pradeda puikiai plėtotis, kad jau jaučiamas reikalas padidinti redakcijos darbininkų (zecerių) skaičių. Be to, mūsų veikiantieji draugai dikčiai pramoko praktiškai dirbt: per prakalbas ir visokius susiriukimus ir net pas bažnyčias pardavinėt-platinti laikraščius ir knygeles; metai-dveji atgal tas daugeliui išrodė keistai, nepritinkamai... Dabar jau visi suprato, kaip reikia platinti apšvietimas ir susipratimas, nors da daug, daug mums reikia mokintis apsukrumo ir apydauros; o ypatingai reikia mokintis da nuoseklumo darbe, kalboje, pasielgime ir kaip gesinti, o ne kurstyti nenoroms nesusipratimus...

Tą viską, reikia tikėtis, atgabęs mums naujieji ateinant metai. Tai padaryt mums padės branginamoji mūsų idėja, bendros mūsų pažvalgos ir supratimas, kad dėl idėjos galima ir verta kiek ir nukentėt...

Anglai Indijoje.*)

Parašė J. Baltrušaitis.

Šalies turtingumas.

Kad aiškiai suprastume, dėlko anglai teip smelkėsi į Indiją ir su tokia pragariška gudrybe stengėsi ją paimt į savo rankas, pažiūrėkime į tos šalies turtingumą.

Indija iš šiaurės — nuo Turkestano ir Pamiro — tęsiasi 2,200 anglišku mylių į pietus.†) Toks plotis apima visokius klimatus, kurie galima padalint į tris dalis: šiaurės klimatas — gana šaltas, čia veisiasi visų šaltų kraštų augalai, gyvuliai**) ir paukščiai; vidutinis klimatas, kur auga alyvos, bovelnos krūmai, citrinos ir tt.; pietinėje dalyje labai karšta ir čia tarpsta visokios palmos ir veisiasi karštųjų kraštų gyvūnai.

Indija daugiausia išaugina bovelnos; šilkų padaro 40 procentų (nuošimčių) visos pasaulės šilkų išdirbystėje;***) kviečių daugiau užaugina, negu Rusija; ryžių užaugina 38 procentus, imant visos pasaulės ryžių auginimą; arbatos ir kavos užaugina 60 procentų. Kai-kuriose provincijose javai ir kitoki vaisiai užauga tris kartus per metus. Be to žemėje yra daugybė visokių mineralų ir metalų; yra deimantų ir aukso; mineralais Indija turtingiausia visoje pasaulėje.

Kaip anglai išnaudoja Indiją.

Esant teip turtingai šaliai, tai ir nedyvai, kad anglai teip pasistengė ją užponavot, kad galėtų ją išnaudot. Ir išnaudoja Anglija ne tik žemės turtus, bet da labiau tos šalies gyventojus; ir ne tik išnaudoja, gali sakyt — pavergia darbo žmones, be kurių jiegos negalima būtų nė tų žemės turtų paimti, kaip ve: anglis, geležis,

*) Sk. „K.“ N 50.

†) Iš vakarų į rytus tęsiasi 2100 mylių. Visa šalis užima 1,766,642 ketvirtines mylias (angl.).

**) Čia, Kašmyro krašte, veisiasi vadinamos kašmyrinės oškos, kurių vilna ilga ir švelni, suvartojama puiklausios mairijoms. Gal nuo to lietuviai vadina „kazimieru“ tamtikrą materiją, kuri vienok su „kašmyrine“ vilna gal nė negulėjus daikte...

***) Tas relikia, kad iš kiekvieno 100 svarų šilkų, išdirbtų visoje pasaulėje, 40 svarų patina iš Indijos.

auksą iškasti, vaisius surinkti, paukščius ir žvėris pagauti, — išnaudoja visus gyventojus: pavyzdžiui — pirmiaus, prie ciosoriaus, už 100 dolerių įeigos buvo mokestis 50 centų, dabar Anglijos valdžia išlupa kas mets visos įeigos 45 procentus — netoli pusės. Per paskutines šešias dešimtis metų kasmets išplėšia po 900 milijonų.

Iš to grobio anglų valdžia išleidžia kasmets 140 milijonų armijai ir laivynui, kad užlaikytų indus krikščionybėje... Krikščionybei platinti užlaiko 6 tūkstančius svetimų šalių misijonierių ir 10 tūkstančių anglišku misijonierių. Vyskupai gauna iš valstybės išdo kasmets po 25 tūkstančius dolerių algos, po du palociu ir visas gyvenimo ir užsiėmimo išlaidas (k.a. virtuvė, kancelarija, kelionės ir tt.); kunigai gauna mažiausia po 1,250 dol. algos ir visas išlaidas.

Prie krikščionybės palaikytojų galima pridėt nesuskaitomą daugybę šnipų ir policijos, kurios užlaikymas paima didelius pinigus. Tik policijos kapitoniui (kaip nuovado pristavas) mokama algos 150 dol. mėnesiui. (Lupimais ir paprakomis jis prisiduria da po kokius 3,000 dol. kas mėnuo).

Mokykloms — toms vienintelėms įstaigoms, ką Indijos žmonėms būtų naudingos — valdžia išleidžia tik 3 milijonus dolerių metams. Tik tiek išleidžia 294-rių milijonų žmonių apšvietimui. Mokyklos viena nuo kitos stovi per 17 angl. mylių. Už mokslą turi mokėti patys žmonės, ne teip, kaip pačioj Anglijoj, kur mokina vaikus dykai ir priverstinai. Nėra nė vienos pramoniškos, nė techniškos mokyklos, nė vieno inžinierių instituto. Tuomi valdžia nori sustabdyt vietinės pramonės kilimą, kas anglams pramonininkams (pabrikantams) ir pirkliams būtų negeistina painia... Nėra teipgi nė vieno universiteto. Yra tik vidutinės mokyklos — gimnazijos — ir aukštesnės mokyklos, kur išguldoma mokslai teisdarystės, medicinos ir filiozofija.

Indijos vidurys (Central India) — apie 2 milijonai akruų, — buvo kitados pavesta vargdieniams; jie ten dirbo žemę ir maitinosi. Anglai ir tą pagrobė į savo rankas. Ten daugiausia auginama opium; už 45 milijonus dolerių kasmets tenai jo išaugina. Opium yra svaiginantis, rūkomas daiktas. Senovėje indai jo nevartojo. Anglai pradėjo vargdienius svaiginti opiumu, o vidutinę klesą — degtine.

Dėl stokos darbo dabar kasmets miršta badu 3 milijonai žmonių. Pusantero milijono kūdikių miršta kasmets dėl vargingo auginimo. Abelnai iš kiekvieno tūkstačio žmonių miršta nuo 47 iki 51 ypatos.

Religiškų mokyklų teipgi nėra.

Indijoje, kaip ir visur, kur valstybė susirišus su bažnyčia, arba, kitaip sakant, kur yra valdiškas tikėjimas, nėra sąžinės laisvės; žmonės, išpažįstanti kitoki tikėjimą, ne tą, kuri valdžia remia ir užlaiko, yra persekiojami; teip pat persekiojami ir netikintieji.

Nėra žodžio ir spaudos laisvės. (Spaudą savo kalboj vietiniai turi, tik ne laisvą).

Už revoliucijonišką prakalbą areštuoja. Bausmė tokia: mokyta, baigusį aukštesnius mokslus išveja į kitą šalį, į užsienį, baigusį vidutinius mokslus — uždaro į kalėjimą iki 6 metų prie sunkių darbų; nemokyta, t.y. neišėjusį nė vidutinių mokslų — uždaro į kalėjimą prie sunkių darbų šešiams mėnesiams. Revoliucijos judėjimo kurėjais daugiausia yra profesoriai, advokatai ir daktarai, dėlto daugelis jų patenka banicijai (išvijimui).

Policija labai biauri; iš vietinių gyventojų — ištikimųjų, t.y. priėmusių krikščionybę, išaina policistai ir šnipai da biauressni, negu anglai. Nėsant žodžio, spaudos ir tikėjimo laisvės, policijai yra pavesta saugoti, kad kas neperžengtų tų uždraudimų ir tokius nusidėjėlius areštuoti. Policija, turėdama tokią valią, išsimano daryt iš to vertelgystę, jieško ant kiekvieno žingsnio priekabių ir už kokį menkniekį, arba visai be jokios kaltės areštuoja, uždaro į

kalėjimą; o jei kas turi kuo išsipirkt, tai ir «kalta» paleidžia be teismo. Paprastai policijos kapitonui duoda «prasikaltėlis» 50 dolerių, ir tada eina sau, kur nori. (Bet bonka šnapso jam turi didesnę garbę, negu 25 doleriai...). Tokiu būdu daugelis «išvytųjų» gyvena savo tėvynėje...

Tai taip valdo Indiją dabar, dvidešimtam amžiuje, ta laisviausioji tarp visų Europos ir Amerikos šalių — Anglija.

* * *

Toliaus aprašysiu, kaip dabar indai kovoja už laisvę ir teises.

Kareivis.

Dėl Dievo malonės — kareivių buvau.

Ne vieną varguolį kulbe aš mušiau.

Neklausiau kas kaltas, bet savo dariau.

Senelį beginklį kardu aš kirtau.

Prieš Dievą bažnyčioj prisiegia ėmiau, —

Už carą, tikėjimą galvą guldaui!

Dvejų metų vaiką ant durklo nešiau.

Sakykit: ar da nenarsus aš buvau?!

Prie pabrinko didžio sąrgyboj buvau,

Varguolius po darbo žiauriai kankinau,

Neramų jų kraują ant sienų taškiau —

Šaukimo aš jų visai neklausiau.

Nuo caro medalį švininį gavau,

Kad priešus be ginklius kulkom maitinau, —

Ar senas, ar jaunas — kaip pėdus guldžiau,

Nuo brolių gi kraujo apjakęs buvau.

Prieš Dievą bažnyčioj prisiegia ėmiau —

Už carą, tikėjimą galvą guldaui!

Gandas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Moteriškė, kuri tris savaitės atgal metė bombą į Maskvos gen. gubernatorių Heršelmaną, tapo teismo nuspręsta mirčiai. — Varšavos general-gubernatorius uždraudė gyvuoti lenkų draugijai «Macierz szkolna», kuri tvėrė lenkiškas pradedamasias mokyklas; tų mokyklų buvo 1,600 ir visas dabar valdžia panaikino. Draugijos turtas — 300,000 rub. pinigais — išgelbėta nuo konfiskacijos. Areštai Varšavoj ir kituos didžiuosiuos miestuos daromi gana tankiai: suima policija ir varo į kalėjimą miniomis. Rygoj areštavo įtariamą soc.-dem. partijos pildomąjį komitetą, 20 ypatų.

Persija. Naujos konstitucijos parlamentas pateko tokiam likimui, kaip Rusijos dūmos. Dabar parlamentas išleido manifestą į visas šalis, tikėdamasis parėmimo. Manifeste pasakyta, kad monarha pats sulaužė prisiegia prieš konstituciją. — Reakcionieriai ir konstitucijos apginėjai rengiasi į aštrią kovą. Teherane pačta ir visos sankrovos uždarytos. Statomos ant gatvių barikados. Kyla revoliucija ginkluota.

Sveicarija. Valstybės sąjungos taryba išrinko ateinantiems metams prezidentą, dr. Ernest Brenner, radikala. Dr. Brenner buvo jungtinės tarybos (kaip ministerijos) vice-prezidentu. Dabar prezidentu yra Edvardas Mueller. (Šveicarijoje prezidentas renkamas tik vieniems metams ir yra tik pildytoju parlamento nutarimų).

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Kapitalistų šunybės. Pereitam num. buvo pranešta apie anglekasių streiką Nevados valstybėj. Dabar pasirodo, kad kompanija tiems darbininkams tyčia mokėjo beverčiais čekiais, vieton pinigų, nes mat ji jų neužkentė, kad priguli prie socialistiškosios Vakarų Kalnakasių Federacijos. Į streikininkų vietą priėmė nuniijistus ir priklausančius prie Amer. Darbininkų Federacijos ir tiems moka pinigais. Mat visokiais būdais nori išnaikint Vak. Kaln. Federaciją.

Goldfieldo mieste tamsu; mat elektros vielos nutrūko, ar tyčia kas nutraukė, ir neapšviečia miesto. Gyventojai labai sukiršę ir tikisi, kad bus skerdynės. Streikininkai gerai laikosi. Daug streiklaužių teipgi meta darbą, ypač dėl tamsos nė negalima dirbt. Prezidentas Roozeveltas teipgi pašauktas prie taikymo: jis atsiuntė santaikos komisiją. Kasyklų savininkų sąjunga įdavė tai komisijai pranešimą, kur pasakyta, kad Vak. Kaln. Federacija nėsanti (!) darbininkų organizacija, o tik išdavikų, norinčių sugriaut šalies pramonę. Mat patys yra plėšikai, ir darbininkus tokiais vadiną.

Vežėjų streikas. New Yorke vežėjų sąjunga, ilgai tariusis su karietų savininkais, kad pakeltų algą, negalėdama susitaikyt gerumu, sustreikavo. Sustreikavo išviso 3.500 žmonių. Reikalauja po 15 dol. už savaitę ir 12 val. darbo dienos. Iki šiol gaudavo po 14 dol. ir dirbdavo kasdien po 14 val. Pastreikavus vieną dieną, tapo išpildyti darbininkų reikalavimai ir jie sugrįžo prie darbo.

Žmonių mėsinyčios, arba, kitaip vadinamos, anglių kasyklos dabar labai kapitalistų valdžiai patarnauja: mat daugybė atsirančia bedarbių, tai baisu, kad jie prieš tą valdžią nesukiltų, bet to pavojaus nebus, kada kasyklos praris šimtus darbininkų. Nuo pirmos iki 20-tai gruodžio dienos kasyklose užsidegę gazai iš dievo malonės ar kapitalistų godulystės išmėsinėjo net 675 kalnakasius, pagal pačių kapitalistų laikraščių pranešimus, kurie beabejo labai spulūs, kad galima tikėtis daug daugiau aukų kritus.

Gruodžio 1 d. eksplozijoje žuvo 34 žmonės Naomi kasykloj, priklausančioj United Coal Company, Fayette City, Pensylvanijoje.

Gruodžio 6 d. eksplozijoje žuvo 350 žmonių Consolidations Coal kompanijos kasyklose N 6 ir 8, Monongah, vakarų Virginijoje.

Gruodžio 16 d. gazo eksplozijoje, atsitikusioj nuo dinamito eksplozijos, žuvo 60 žmonių Yolande, Alaskoj.

Gruodžio 19 d. eksplozijoje žuvo nuo 200 iki 350 vyrų Pittsburg Col kompanijos kasykloj Darr, Jacob's Creek'e Pensylvanijoje.

Čia neminėta daugybė labiau ar mažiau sužeistų, kurių dauguma liks koliekomis ant viso amžiaus, kiti nuo to numirs po kuriam laikui, čia tik suskaičyta tie, kuriuos rado negyvus, be galvų arba visai išmėsinėtus kasyklose. O kiek da nesurasta?

Ypatinga, kad tik dabar, kada darbai sumažėjo, atsitinka teip daug eksplozijų. Kapitalistai nebijo dabar darbininkų ir jų streikų, tai kam da prižiūrėt kasyklas: tegul žūsta tie nelabi ponų priešai-darbininkai.

Jungtinio ir septintojo Lietuvos Soc. Demokratių Part. susivažiavimo nutarimai.

I.

Rugpjūčio mėnesį 1907 m. Jungtinio Centro Komiteto tapo sukvietas susijungusių Partijų, L.S.-D.P ir S.-D.P.L., susivažiavimas.

Susivažiavime dalyvavo: 2 C.K-to atstovų, 1 bendrosios Partijos raštų redakcijos atstovas, 4 Vilniaus organizacijos delegatai, 2 — Gardino, 2 — Baltstogės, 1 — Brastos, 2 — Kauno, 4 — Panevėžio apskrįčio, 2 — Suvalkų gub. organizacijos, 2 svečiu. Iš viso susivažiavime dalyvavo 20 delegatų su sprendžiamaisiais balsais ir 2 draugu — patariamaisiais.

Susivažiavimam nepribuvo: 3 Šaulių apskrįčio delegatai, vienas Vilniaus org., svečias iš Amerikos nuo Lietuvos Socialistų Sąjungos Amerikoje, du svečiu iš Rygos ir Reterburgo nuo buvusių LSDP. organizacijų. Visi delegatai rinkti susivažiavimam Partijos organizacijų demokratišku būdu. Susivažiavimas darbavosi 9 dienas; savo darbą pradėdant, jis pasiskyrė šią dieną tyarką.

1. Susijungusiųjų Partijų (LSDP. ir SDPL.) susivienijimas; Partijos vardas; kuriuo plotu Partija privalo savo darbą varyti.
2. Apyskaitos:
 - a) Centro Komiteto;
 - b) Bendrosios Partijos raštų Redakcijos;
 - c) vietinių Partijos organizacijų darbo;
 - d) Lietuvos Socijaldemokratų atstovų Kuopos darbo Antroje Valstybės Dūmoje;
 - e) C.K-to delegato, pasiūsto Rusų Socijaldemokratų Darbininkų Partijos susivažiavimam (Londonė).
3. Programos klausimai:
 - a) politiškoji Partijos programa;
 - b) žemės klausimas.
4. LSDP. santikiai su RS-DD. Partija.
5. Taktikos klausimai:
 - a) kaip Partija žiūri į dabartinę Rusų valstybės padėjimą ir kokius sau užduočius stato;
 - b) Partijos santikiai su buržuazų partijomis;
 - c) kaip Partija žiūri į dabartinę ekonominę Rusų valstybės padėjimą.
 - d) rinkimai į III-ąją Valstybės Dūmą;
 - e) profesjonalinės sąjungos;
 - f) teroras, eksproprijacijos ir kovos kuopos;
 - g) kultūros darbas;
 - h) LSDP. santikiai su Baltarusių Socialistų Hromada.
6. Darbas kaime.
7. Darbas tarp žydų darbininkų.
8. Darbas tarp kareivių.
9. Partijos raštai.
10. Partijos biudžetas (pinigai).
11. Organizacijos klausimai:
 - a) kas reikia pamainyti Partijos organizacijoj;
 - b) Partijos statutas;
 - c) kelintu reikia pavadinti šis Partijos susivažiavimas.
12. Įvairieji klausimai.
13. Centro Komiteto rinkimai.

Dėl laiko stokos liko nesvarstytu ir nenuartu šiuodu klausimu: a) Partijos santikiai su buržuazų partijomis; b) kaip Partija žiūri į dabartinę ekonominę Rusų valstybės padėjimą.

Kadangi sunku būtų greitu laiku sutvarkinti ir išspauzdinti

pilną susivažiavimo darbų apyskaitą, nes medžiagos jai prisidarė gana daug, o iš antros pusės Partijos nariams svarbu yra dėl jų praktiško darbo kuo greičiausia dažinoti, kas susivažiavimo nutarima, todėl Centro Komitetas, susivažiavimo įsakymą pildydamas, leidžia tuo tarpu svarbiausius susivažiavimo nutarimus, o pilną jo darbų apyskaitą pasirūpjis išspauzdinti kiek vėliau.*)

Centro Komitetas pagaliaus pastebi, kad žemiau paduodami nutarimai nėra galutinai sutvarkinti pagal formas, nes dėl tūlių priežasčių jie negalėjo būt prieš spauzdinant peržiūrėti ir patvirtinti viso C.K-to.

II.

Jungtinio ir septintojo L.S.-D.P. susivažiavimo nutarimai.

1. L.S.-D.P. ir S.-D.P.L. susivienijimas.

I. Susivažiavimas be svarstymo paprastu balsavimu patvirtina įvykusį gyvenime abejų Partijų, LSDP. ir SDPL., susivienijimą.

Susivienijusi Partija vadinasi lietuviškai «Lietuvos Socijaldemokratų Partija», lenkiškai «Socjaldemokratyczna Partja Litwy», rusiškai «Socialdemokratičeskaja Partija Litvy».

Partijos inicijalai (pirmosios Partijos vardo raidės): lietuvių kalboje «L.S.-D.P.», lenkų kalboje «S.-D.P.L.», rusų — «S.-D.P.L.».

[Priimta visų vienu balsu.]

II. Sulig klausimo, kuriuo plotu reikia Partijai savo darbas varyti, Susivažiavimas nutaria: LSDP., tiksljai neribudama sienų, kuriose privalo ji veikti, varo Partijos darbą visur kur tik lig šiol jos buvo veikiamas, neskiriant Baltstogės, Bielsko ir Liet.-Brastos pavietų (Gardino gub.)†) ir stengiasi išplėsti savo įtekme visur, kur tik ras tikusią savo darbui dirvą.

[17 balsų už, 2 susilaikė.]

2. Politiškoji L.S.-D.P. programa.

Pripažindamas 1-o, kad politiškoji ir tautiškoji Lietuvos laisvė tuomet tegali būt pilnai pasiekta, kai Rusų valstybėje bendromis visų proletarų jėgomis bus iškovota demokratiškoji respublika.

2-o kad Lietuva yra kraštas, kuris skiriasi nuo kitų Rusų valstybės šalių ne tik savo kultūra, bet ir gana didelėmis ekonominio gyvenimo ypatybėmis;

3-o kad tokios Lietuvos, o kartu ir kitų Valstybės kraštų ypatybės reikalauja mūsų kraštui ypatingų visuomenės ir politikos ištaigų;

Susivažiavimas nutaria:

LSDP. savo politiškoju programą stato: demokratiškąją respubliką ir politiškąją Lietuvos autonomiją.

P a a i š k i n i m a s.

Autonomiškajam Lietuvos seimui turi būt pavesti šie reikalai:

1. Kultūros reikalai.
2. Žemės dalykai.
3. Krašto ūkis ir krašto rėdymas.
4. Mokesčiai krašto reikalams.
5. Teismai.
6. Milicija.

[Už — 11 balsų; prieš — 5, susilaikė — 3.]

3. Žemės klausimas.

Pripažindamas 1-o, kad žemės klausimą rišant svarbiausiu so-

*) Šiuo kartu spauzdinama visai susivažiavimo nutarimai sulig klausimų, paduotų 1, 3, 4, 5 (be punkto a), 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 amė punktose dienos tvarkos.

†) Aple Baltstogės, Bielsko ir Lietuviškosios Brastos pavietus dėlto čia ypatingai kalbama, kad sulig tų vietų, kalpo abejojamų, Partijoms susidedant, buvo susikalbėta nieko tuo tarpu netarti, lig pats klausimas nepaaiškė. Dabar susivažiavimas pripažino jau galimu jį išrišti.

cijaldemokratų siekiu privalo būti: panaikinti kaime visas feodalų gadynės liekanas ir sutverti tokias žemės naudojimo sąlygas, kurios leistų kuo geriausia plėtoties žemdirbystėje kapitalistiškajam ūkiui;

2-o kad panašus ūkio išsiplėtimasis, keldamas viso krašto ekonominį gyvenimą, tuo pačiu mažintų bežemių ir mažžemių ūkininkų suvargimą ir drūtintų kaime darbininkų judėjimą;

3-o kad tikusiai paminėtam tikslui išrištas žemės klausimas turės svarbią įtakmę ne tik ant ekonomiškąjo gyvenimo, bet ir ant revoliucijos bėgio, statydamas suvargusius valstiečius arčiausiais biurokratų valdžios priešininkais ir kovotojais už demokratiškąjį valstybės surėdymą;

4-o kad dabartiniai valdžios mėginimai išrišti žemės klausimą nors dėlto jau negali suvargusių ūkininkų atitraukti nuo revoliucijos, kad tų mėginimų tikslas — ginti po senovės didesniųjų žemės valdytojų reikalus suvargusių ūkininkų kišene, o per tai išanksto galima sakyti, kad jie neturės pasisekimo,

Susivažiavimas, kaip bendrus nurodymus žemės klausimą Lietuvoje rišant, priima šiuos nutarimus:

1-o panaikinimui feodalų gadynės liekanų — turi būt panaikinti servitutai, ypatingieji valstiečių luomo suvaržymai žemę valdant ir žeme naudojantis, išrišti visi, kilę dėl žemės nesusipratimai tarp valstiečių ir dvarininkų,

2-o turi būt konfiskuotos valdžios, bažnyčių, vienuolynų, vidurinių žemvaldžių žemės;

3-o iš konfiskuotųjų žemių turi būt sutaisytas Lietuvos rybos žemės fondas ir pavestas autonomiškam, demokratiškai renkamam Lietuvos Seimui, kuris nustato, kokio didumo žemės turi būt konfiskuotos ir kaip josios turi būt naudojamos.

[Už — 11 balsų; prieš — 5; susilaikė — 3.]

Redakcijos prierasas. Pirmoji šio nutarimo dalis — motyvai tapo susivažiavimo ptiimta, kaip medega Centro Komitetui, kuris, ja pasinaudojęs, privalo tuos motyvus papildyti.

4 L.S.-D.P. su R.S.-D.D.P. s a n t i k i a i .

I. Pripažindamas 1-o, kad LSDP. su RSDDP. susidėjimas, padrūtindamas idėjinį Lietuvos proletarijato susirišimą su visos valstybės darbininkų klesna, taikindamas bendrąją politišką ir ekonominę kovą, pašalindamas konkurenciją tarp partijų, turi per tai drūtinti darbininkų judėjimą Rusų valstybėj ir išgalėjimą jame socijaldemokratų;

2-o kad skirtumas tarp LSDP. programos ir RSDDP., apsirėiškęs vien politiškujų programų skirtume, nėra pamatinis;

Susivažiavimas mano, kad susidėjimas abiejų Partijų yra galimas ir reikalingas ir todėl paveda C.K.-tui, kad jis pasirūpintų kiek galima pagreitinti LSDP. ir RSDDP. susidėjimą susivažiavimo išdirbtomis sąlygomis. *

II. L.S.-D.P. su R.S.-D.D.P. s u s i d ė j i m o s a l y g o s .

1-o LSDP. yra autonominė, teritorijalinė RSDDP. organizacija.

2-o LSDP. varo darbą tarp darbininkų visų tautų, gyvenančių jos darbu apimtam plote ir jungia vienon partijon visas dirbančias Lietuvoje socijaldemokratų organizacijas.*)

3-o LSDP. turi tiesą savirankiai rūpintis visais savo organizacijos reikalais. prisilaikydama ant bendrosios RSDDP. programos, taktikos ir bendrųjų Partijos susivažiavimų nutarimų.

Prierašas. Prisiimdama RSDDP. programą, LSDP. pasilieka tiesą agituoti ir propaguoti idėtą jos programan reikalavimą Lietuvai autonomijos.

4-o Bendrieji RSDDP. sumanymai vykinami Lietuvoje, su LS

*) Šiuo laiku LSDP. darbu apimtos Kauno, Vilniaus, Gardino ir Lietuvos valstybės gubernijos.

6DP. tesusipratus.

5.....

6-to LSDP. turi savo susivažiavimus, kurių svarstomi ir tariami esti visi vietinio Partijos darbo klausimai ir kurių renkas LSDP. Centro Komitetas socijaldemokratiškam darbui Lietuvoje vesti.

7.....

8-o LSDP. dalyvauja bendrajam Partijos susivažiavime ar konferencijoje lygiomis tiesomis su kitomis RSDDP. organizacijomis.

9-o Delegacijoj, kurią RSDDP. siunčia į tarptautinius socijalistų kongresus, dalyvauja ir LSDP.

10.....

11-o LSDP. savirankiai riša žemės klausimą, prisitaikinus prie vietinių sąlygų. RSDDP. žemės programa nėra per tai LSDP. Partijai priverstina.

12.....

[Principe priimta visų vienu balsu.]

5. 3-joji V a l s t y b ė s D ū m a .

I. Pripažindamas 1-0, kad šiuo laikinai susilugusios revoliucijos metu ir renkant atstovus į 3-ąją Valstybės Dūmą ir pačiai Dūmai esant, budresniu paliks politiškas Valstybės gyvenimas;

2-o kad to budrumo metu visuomenė greičiau skirstosi į klesas, o kiekviena klesa aiškiai parodo visas savo ypatybes;

3-o kad ne vien tas pasiskirstymas, bet ir ypatingos tokio meto sąlygos duoda socijaldemokratams progą smarkiai varyti agitaciją miniose;

4-o kad Duma tuo labiau revoliucionizuos darbo žmones, juo daugiau joje bus susipratusiojo proletarijato atstovų — socijaldemokratų;

5-o kad nors susiaurintomis paliks rinkimų tiesos, vis tik kaip kur galima yra išrinkti atstovais į Dūmą socijaldemokratų,

Susivažiavimas nutaria: Partija kuo-veikiausia privalo dalyvauti ir atstovų rinkimuose, ir tame, ką veiks pati Dūma. Tečiaus jis pastebi išanksto, kad į Dūmą jis žiūri, kaip į tribuną agitacijai ir propagandai socijaldemokratų reikalavimų ir liaudies organizavimui su Dūmos pagalba revoliucijos kovai.

[Principe už rinkimus — 13 bl.; už Dūmos boikotą — 7 bl.; susilaikė — 1; už paduodamąją rezoliuciją — 10 bl.]

II. B l o k a i ir s u s i t a r i m a i .

Sulyg blokų ir susitarimų Susivažiavimas nutaria: rinkimų kampanijoj į 3-ąją Dūmą dalyvaujant, LSDP.

1-o darbininkų kurijoj, nesitariant su kitomis partijomis, susideda į blokus su socijaldemokratų partijomis, stengdamasi bet gi praveisti savąjį kandidatą;

2-o pirmajam rinkimų laipsnyje miestuose ir kaimuose LSDP. tesitaria su socijaldemokratais ir socijalistais (bendriems kandidatams pastatyti);

3-o pavietų rinkimuose valstiečių kurijoj, reikalui esant, tariasi su socijalistais ir radikalais;

4-o Gubernijos rinkimuose konservatorių ir atžagareivių apgalėjimui ir pravedimui į atstovus socijaldemokratų tariasi reikale ir su buržuazų partijomis (lietuviai-demokratai, radikalai, kadetai, dergreicheriai ir tt.), kurios prieš valdžią stoja opozicijon;

5-to sudrūtinimui agitacijos miniose geistina dėties į blokus su socijaldemokratų partijomis. Tikusius tam dalykui nurodymus duoda vietinėms Partijos organizacijoms Centro Komitetas.

[Priimta balsų dauguma.]

6. P r o f e s i j o n a l i n ė s s a j u n g o s .

Kadangi profesionalinių sąjungų tikslas — iš vienos pusės platinti tarp darbininkų savo klesos reikalų supratimą ir aprūpinti

jų kultūros reikalavimus, iš antrosios — organizuoti proletarus ekonominei kovai ir joje vadovauti;

kadangi partijinės ir nelegalizuotosios sąjungos neįveikia to tikslo pasiekti, nes prie jų vos maža susipratusiųjų dalis darbininkų tegali prisidėti;

Susivažiavimas pripažįsta, kad LSDP. kuo-uoliausia privalo rūpintis steigti, kur tik galima, bepartijines, legalizuotas profesijonales sąjungas.

Kadangi kai-kurių amatų darbininkų yra Lietuvoje labai maža, o per tai ir profesijonalinės tokių amatų sąjungos būtų labai silpnos,

Susivažiavimas pripažįsta, kad Partijai reikia teip-pat stengties

1-o surišti į vieną centralizuotą Lietuvos sąjungą visas vieno amato Lietuvoje esančias sąjungas;

2-o surišti, kiek tai bus galima, atskirų amatų sąjungas mūsų krašte tarp savęs;

3-o rįšti Lietuvos sąjungas su to paties amato sąjungomis, iškūrusiomis Baltarusiuose, Lenkijoje, Rusijoje.

Priešas. Kad sąjungos geriau pasiektų savo tikslą, kad jose plėstųs socialdemokratų įtakmė, būtina yra reikalinga, idant Partijos nariai rašytus į jasias.

[Priimta visų vienu balsu.]

7. Teroras, eksproprijacija ir kovos kuopos.

Pripažindamas 1-o, kad ir politiškojo surėdymo pamainymas ir darbininkų būvio pagerinimas masomis kovojančio proletarijato tegali būti pasiektas;

2-o kad smulkųs ginkluotos kovos apsiereiškimai, kaip valdžios agentų užmušinėjimas, jos turto atiminėjimas, net gyvesniu revoliucijos metu, prarydami daug įjėgų, yra vis tik darbininkų miniai vodingas, nes sukelia jose norą atsidėti kovoje už savo reikalus ant kito, o pačias pratina nieko ne veikti;

3-o kad kovos kuopų gyvojimas ir visas jų darbas, atliekamas, kaip šiandien, rūpestingai užsislėpus, verčia kuopų narius traukties nuo Partijos varomojo socialdemokratiškojo darbo, silpnina jų su Partija susirišimą, dažnai duoda progą laužyt Partijos discipliną, klaidina atskirus kovos kuopų narius, didina valdžio, prispaudimą, o dėl to viso tvirkina ne tik pačias kovos kuopas, bet ir pačias proletarų minias ir ardo Partijos veikimą;

4-to kad užlaikymas kovos kuopų valdžios pinigams atėminėti ir drūtinti jais Partijos kasą priešingas yra socialdemokratų veikimo pamatams, nes jie privalo darbui reikalingus pinigus rinkti visų-pirma iš susipratusių ir organizuotų darbininkų;

Susivažiavimas nutaria:

LSDP. yra priešinga kovos kuopų laikymui, terorui ir eksproprijacijoms, kokios jos nebūtų.

Tečiau priimdamas atsitikimus, kuomet Partijos varomasis darbas ar kai-kurių jos narių gyvastis esti paojuje arba palieka jų veikimui užkirstas kelias, susivažiavimas pripažįsta galimu vartoti terorą apsiginimui nuo vodingųjų žmonių. Nutarti, kada teroras gali būt vartojamas, jo atlikimą suorganizuoti ir įvykinti tegali Partijos organizacijos, kurioms tas yra Partijos statuto leista.

[Už — 14; susilaikė — 5.]

8. Kultūros darbas.

Pripažindamas 1-o, kad darbininkų klesa tuo lengviau, greičiau ir pilniau persiima socialdemokratų idėjomis ir geriau ima savo klesos reikalus suprasti, juo labiau ji bus mintiška prasilavinus ir kultūriškai paaugus;

2-o kad pastaruojū laiku Lietuvos proletarai visur aiškiai parodė didelį norą šviesties;

3-o kad įvykusios Lietuvoje visuomenės ir politikos gyvenime

permainos duoda progą pilniau tą norą pakakinti;

7 4-o kad mūsų krašto atžagareiviai ir konservatorių luomai (dvasiškija, lenkų ir lietuvių nacjonalistai, išdalies bajorija) uoliai stengiasi tą progą išnaudoti*) igijimui įtekmės tarp darbo žmonių, kad paskui atsiremtų ant jų kovoje už savo klesos reikalus, —

Susivažiavimas pataria Partijos organizacijoms ir atskiriems jų nariams nuolata minėti, kad būtina reikalinga rūpintis darbininkų minties ir kultūros reikalais, o tam tikslui dalyvauti kultūros darbe arba tiesiai patiems, kur Partijos organizacijos išsigali tą darbą varyti, arba per kitus, paduodant tam tikrus sumanymus, traukiant į kultūros darbą socialdemokratams sajuočančius ir pirmiečius žmones, pačiam darbe vadovaujant ir tokiu būdu prisidedant prie steigimo miestuose ir kaimuose pradedamųjų mokyklų, mokymo suaugusiųjų vakarais, liaudies universitetų, nuolatų referatų skaitymo, kūrimo knygynų, apšvietimo draugijų ir tt.

[Priimta visų vienu balsu.]

(Pabaiga bus).

SANJUNGOS REIKALAI.

Organizatoriaus klausimas.

Kadangi įnešimas LSS. 60-tos kuopos akskelbtas N 46 «Kovos» turis eiti per referendum, 40-ta kuopa apsvasčius minėtąjį įnešimą paduodame savo nuomonę link jo.

Gal įnešimas ras pritarimą ir turės eiti per balsavimą, vienok mėš 40-tos kuopos nariai randame tąjį įnešimą neįvykdintinu, ypatingai šiame laike. Įvykdinti neleidžia pirm visko mūsų Sąjungos neišteklis, o nematome kitokio ganėtino šaltinio, iš kurio galima būtų Sąjungos lėšomis užlaikyti «keliaujentįjį kalbėtoją» (? Red.); apsunkinimas narių naujoms «extra» mokestimis gal daugiau Sąjungai atgabentų blėdies, negu naudos: atsiras draugų, kuriems nauji mokesčiai bus labai negeistini. Mūsų nuomone tokio «kalbėtojaus» triūsas neatneštų geistinių vaisių Sąjungai, nes vargiai prašalintų apatiją esančią, kaip rodos, daugelyje LSS. kuopų. — Kad tą blogą prašalinti, ar nepasekmingiau būtų, kad kiekvienas LSS. narys, trokštąs kilimo socializmui ir gyvavimo mūsų sąjungai, aukaudamas atliekamą skatiką padidininimui mūsų organo «Kovos» turinio, beabejo daugiau naudos padarytume, negu užlaikant savo «kalbėtoją». «Kova» rankoje lietuviu socialisto yra žibintuvu, o juo šviesa bus didesnė ir aiškesnė, juo veikiau sužadys susnūdusius draugus prie triušo; geriau pažinę šviesą visi stropiau veiksime ir skaitlium augsime. Pagalios juk jau turime organizatorių draugą K.Rutką, kuris tą pat veikia, ką veiktu ir toksai «kalbėtojas». Jeigu kiti draugai iš mūsų Sąjungos išrastų būdą užlaikymo tokio keliaujančio kalbėtojaus be apsunkinimo narių naujoms duoklėmis, mėš mielai pritarume reikalui tokio «kalbėtojaus», vienok mums nesimato atsakančio šaltinio, kuris uždengtų lėšas užlaikymo sąjungos kalbėtojaus.

Kaslink traukimo iš Lietuvos kalbėtojaus II-ros Dūmos atstovo irgi nėra reikalo. Lietuvoje toki oratoriai daug daugiau gali nuveikti, negu čionai atvažiuavę.

Taiği LSS. 40-ta kuopa minėtų priešasčių dėlei nepritaria įnešimui LSS. 60-tos kuopos.

LSS. 4-ta kuopa, Worcester, Mass.

*) Pastaruojū laiku jle daugelyje vietų uoliai pradėjo steigti pradedamasias mokyklas, knygynus, skaitymasias, „apšvietimo“ ir labdaringasias draugijas, tautiška-katalikiškas profesijonales sąjungas.

Passaic, N.J., gruodžio 9 d. Mūsų 45 ta kuopa susirinkime 24 d. lapkričio svarstė 60-tos k. įnešimą. Mūsų kuopa rado reikalingų keliaujančių organizatorių, bet negalimu dėl stokos finansų, ypač šiam laikui, kada draugai dirbdami pusę laiko kaip tik įstengė užsimokėti mėnesinę, o užlaikymas visgi kris ant tų pačių draugų. Organizuot ir agituot kolei turim patys, o kur būtina tas reikalinga, tad galim parsikviesti kalbėtojus, kad ir iš toliau: pav. F. Ba-gočiū, Antonovą ir kitus. Bet ar toks agitatoriaus reikalingumas yra praktišku? Abejojam. Toks kalbėtojas bus visur kviečiamas, o jei jis nepatiks, tad reiks kviesti kitą — ir lėšos dvigubos.

Vienbalsiai atmetam 60-tos k. įnešimą ir paliekam po senovei.
Sekl. P. Norkus, Organ. J. Gilius.

Hazleton, Pa. Mūsų 80 kuopos sąnariai pagal užmanymą 60 kuopos, vienbalsiai nutarėme, kad kalbėtojas yra reikalingas, bet ne iš Lietuvos (būtų labai dideli iškaščiai, o nereikalingi). Apie iškaščius ir jo pragyvenimą turėtų kuopos pasirūpinti tokiu būdu: laike prakalbų įžengą į svetainę po 10c. kiekvienai ypatai, išskiriant moteris... Tokiu būdu būtų lengva uždengti pragyvenimo iškaščiai, bet vargiai užtektų kelionei. Šitam dalyke mūsų nuomonė tokia: už kelionės bilietus mokėtų rajonai, o jeigu ir tas būtų negalima, tai mūsų kuopa pristoja pati uždengti tuos kaštus pas save padarytus! Sulyg kandidato į kalbėtojus, būtų gerai, kad vienas iš Centro Komiteto narių tą dalyką atliktų. Todėl pavedam LSS. komitetams iš savęs vieną kandidatą išrinkti. Mūsų patartum pirmiausia P. Dubicką, ar kitą kokią ypata, bet mes nežinom, ar daleis ji prie to Sąjungos reikalai.

80 kp. sekr. P. Butkevičius.

Jersey City, N.J. 59 kp. apkalbėjo įnešimą 60 kp. kaslink keliaujančio kalbėtojaus, kuris po ilgų svarstymų likosi atmetas; kadangi tokiam kalbėtojui prisieitų mokėti suviršum 1000 dol. ant

Už kalėjimo sienų.

KALĖJIMAI, ištrėmimai, kartuvės, šaudymai — tai paprastas dalykas mūsų diene! Mūsų mintys taip priprato prie tokio valdžios kraugėriškumo, kad jau panašios scenos nė kokio nedaro įspūdžio skaitytojaus dvasiai. Jo neima nė šiurpuliai, nė pasipiktinimas. Jis su ramia širdžia peržiūri dienos atsitikimus, ir jeigu neranda aukų, kraujo nekaltai pralieto, sužeistųjų vaitojimų, sviedžia šalin dienraštį, sakydamas, jog niekam nevertas šios dienos numeris!

Dėlko taip yra? Kodėl žmonės taip trokšta nekaltai pralieto kraujo? Ar jų dar neprisotina tasai kraujas? Ar neapkurto da ausys nuo tukstančių sužeistųjų nelaimingųjų aimanavimų? Ar da nepasibaisėjo tais naujosios inkvizicijos darbais, kuriais valdžia bando sulaukyti nuo šviesos ir laimės minias badaujančių, pavergtųjų žmonių? Dėlko taip yra? Argi jau jie neatjaučia graudaus padėjimo to nelaimingo kalinio, kurs, kaip koks išgama, įstumtas į tamsų, šlapią kalėjimo urvą, kur jis kenčia badą, budelių pasityčiojimus ir įvairias kankynes, kur jis miršta visų apleistas, užmirštas, kur stiprios sienos, geležinės krotos gniobia nabagą ir primena jam

metų, o lėšas paimt nėra iš kur. Dabar atvyksta už prasikaltimą valdžiai iš Lietuvos geri kalbėtojai, vien tik stenkimės anuos užlaikyti.

Kuopos org. J. V.

Literatūros Komiteto kryvulė No. 5.

Pradžioje šio, gruodžio, mėnesio per Literatūros Komitetą perėjo kryvulė N 5, kurioje nutarta:

1). Atspauzdinus «Engelso bijografiją» imti spaudon brošiūrėlę «Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai», kurios rankraštis randasi pas Lit. Kom. archyvarijų drg. J. O. Širvydą.

2). Atspauzdinti taip, kaip Lit. Kom. kryvulė N 4 buvo nutarta, t. y. po antgalviu «Lietuvių Soc. Sąjunga Amerikoje», su jos deviza «Darbininkai visų šalių vienykitės etc.» numeriuojant N 5.

3). Atspauzdinti 3.000 ekz.,

4). Atliekt elektrotypus,

5). Autorini duoti reikalaujamą honorarą (600 ekz.).

Pirmsėdis — J. Szukys,

Sekretorius — B. Žiurys,

Archyvarijus —

4. XII. '07.

P.S. Kaip peretoj kryvulėj (N 4) minėjau, kad apie joki spaudos dalyką: skaičių ekz., elektrotypus, taip pat ir apie honorarą aš ne sprendžiu, taigi ir dabar tą patį darau pasirašydamas, tik po pirmais dviem nutarimais.

B. Žiurys, J. Szukys.

Pasirašau ant visų, išimant skirsnelio 2 du žodžiu: «numeriuojant, etc.».

J. O. Širvydas.

amžiną kapą, kur jį da gyvą apdrebina purvais; kur ausys jo girdi baisesius keiksmus, duksavimus, aimanavimus tukstančių draugų, tokių pat gyvais užkastų, kaip jis pats; kur tik saulė retkarčiais prasimušus per geležines krotas, savo karštais spinduliais gaivina sužeistą kalinio širdį!!

Klausiu dabar tavęs, skaitytojaus, ar reikia dar baisesnės regyklos, kaip tukstančiai žmonių jaunų, stiprių — atitraukti nuo ramaus gyvenimo, tik dėlto, kad jie kovojo už žmonišką teisę, įmesti gerklėn baisesaus kalėjimo gyvais budami, kur jie nustoja sveikatos ir proto?... Ar atėjo nors vieną kartą tau į mintį, į širdį toks graudus padėjimas tų netekusių laisvės žmonių? Pakliuvus naujai aukai kalėjiman, budeliai stengiasi įkvėpti, kad jau numirei prieš laisvę ir jos niekad neišvysi. Uždaro jį vienai-vieną, marina, duodami biaučių valgi, pakol žmogus visai nenusilpnėja ir netenka proto. Matydama auka, kad ilgai da ją kankis, tolei, kol visai nugnybs budeliai, mėtosi po urvą kaip liutas alkanas krotelėje, rauna plaukus, daužo galvą, nekartais pats sau galą daro. Ir kokios mintys jam galvon neateina? Jis atmena, kad buvo laisvas, gyveno lengvai ir ramiai; nieko jis nejausdavo, nežinodavo nė vargo, nė rūpesčio. Jis buvo jaunas, tvirtas. Ateitis linksmi žadino ir puošė jį džiaugsmo kvietkais. Ir jis visoms jiegomis atsiduodavo visokioms linksmybėms, visai užmiršdamas apie kitus, be atydos aplenkdamas nuskriaustus, pasken-

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po pieros, nepersviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Steger, Ill. Jau nuo keletos metų čia lietuviu yra apsigyvenę apie 30 šeimynų, bet jokiam laikraštyj nebuvo girdėta ką nors labo nuo stegeriečių. Apšvietimas labai silpnai kyla, yra daug tokių, ką nemoka skaityt nė rašyt, o apie tai nė pamislyt nenori. Pareina nors keli laikraščiai: «Kova», «Vienybė», «Lietuva», «Saulė» ir «Vilniaus Žinios». Tik dešimta dalis mūsų pažiuri parsinešę iš pačto, o skaityt tai mažai skaito. Dauguma neužkenčia tų, ką skaito politiskus laikraščius, sako: tai bedieviški; kaip tai «Kova», kuri labiausia išnagrinėja kapitalizmo darbus, išrodo darbininkui, kaip jį išnaudola pabirkantas, kviečia kožną darbininką prie susipratimo ir doros. To jie nemėgsta.

Lapkr. 29 d. buvo pasikalbėjimas sušauktas su tikslu sutvert kuopą Susiv. Liet. Am. Iš šimto ypatų voš atsilankė vienuolika; tapo sutverta kuopa iš šešių draugų ir vienos draugės.

Štiuptarnis.

dusius varguose. Nors jis juto, kad žmonių vargai diena iš dienos didinasi ir jų širdise sirpsta neapykanta prieš savo skriadikus ir valdžios sauvalią. Ir štai vienur kitur susipratę vargdieniai kaip vienas žmogus sukilo Lietuvoje ir pareikavo sau žmoniškų tiesų. Niekas susipratusių vargdienių nesulauko, jie žengia pirmyn, aukštai keldami raudoną vėliavą, kairio ženklo kruvinos kovos, apskelbtos senajai, niekam netikusiai valdžiai. Ir pasklydo šauksmas po visą plačią Lietuvą: «Lai gyvuoja laisvė!»

Jis klausė nesuprasdamas to švento žmonių šauksmo ir nekartą juokė iš tų silpnų, – kaip jam išrodė, – kovotojų. Juokėsi ir da net kelią jiems užstodavo. Vieną kartą išnetyčių jam pačiam prisiėjo susiremti vienam susirinkime su tais laisvės kovotojais. Ir jis praregėjo... Pyko ant savęs, kad net visas drebėjo, dėlko taip ilgai jį kankino klaidingos mintys ir jam gėda buvo, kad ėjo prieš silpnus, neginkluotus žmones, nesigailančius savo gyvasties vien tik dėlto, kad iškovoti žmoniškas tiesas, aprubežiuoti sauvalius skriadikus ir apginti savo brolius nuo išnaudotojų ponų ir kunigų... Jis praregėjo, kaip šv. Povilas, ir pamatė kas jo draugas ir kas priešas... Jau tas buvo seniai. Jis dabar eilėse kovotojų, jis brolis ir tikras draugas nelaimėse. Jis dėl šventos idėjos atidavė savo brangiausias daiktus — spėką, jaunystę, gyvenimą...

Chicago, Ill. Spalio 27 d. buvo vestuves Juozo Jankelio su Magd. Simonaičiute. Žmonių buvo nedaug, apie 15 ypatų; nebuvo šokių, nė to nelemto papročio — torielkų daužymo. Bekalbant apie visokius reikalus, kiek galėdams paaiškinau apie vargingą padėjimą mūsų tėvynės Lietuvos, užmaniau paaukauti kiek kas išgali revoliucijos naudai, tuo keli draugai pritarė ir sumetėm 2.45. Paskiriam LSDP.

V. Stiklius.

Scranton, Pa. Teatrališka kuopa 25 d. lapkr. parengė lietuvišką vakarą, su teatru «Paskutinė Banga». Aktoriai labai gerai sulošė. Viena aktorė deklemavo labai užimančias eiles. Publikai teip patiko, kad nenustojo rankų plojus. (O daugiau kas padaryta naudos? Visuomenei – nieko? Red.)

LSS. narys.

Chicago, Ill. Lapk. 17 d. nukeliavau iš Melrose Park į Chicago, pas pažįstamus; užmanius paaukauti kiek revoliucijos reikalams, liko surinkta 4.45.

Draugai ir draugės! Kur susieidami, kokiai progai pasitaikys, aukaukit revoliucijos reikalams! Tegul Lietuvoj revoliucija vėl pakyla, tik revoliucijos keliu laisvė ateina!

J. D-tis.

Clinton, Ind. Šitas miestelis guli nepertoli nuo Westvilles, Ill. Gyventojų turi 4420, gana gražiai išžiuri, kone ant

Jo kunas su pasityčiojimu įmestas kazematų urvuose, bet dvasia jo čia su mumis, su nuskriaustaisiais. Jis ramiai su kantrybe perneša visas inkvizicijos kančias ir pasityčiojimus budelių. Jo dvasia visai atsidavus tai šventai idėjai, neįaučia tų baisių kančių, bet skrajodama už kalėjimo murų vienijas su tais, katrie varo tolyn pradėtą kovą...

J. Kaziškis.

W

Prispaudimas ir prispaustieji.

(Minčių briežinėlis).

Parašė *Prispaustasis.*

PPRISPAUDIMAS viešpatauja puikiuose, aukštuose, šviesiuose, rausvuose rumuose, aplink jį apstoję carai, ministrai, kapitalistai, policistai ir kunigai.

Prispaustieji apie prispaudimo rumus per amžių–amžius gyvena, gema, miršta ir prispaudimui save aukuodami, jį garbina.

Carai iš «Dievo valios» manifestus leidžia, ministrai įsakymus ir išaiškinimus taiso, kapitalistai pinigų renka, ku-

visų gatvių suaugę didi medžiai; gatvės plačios. Darbininkų užsiėmimas vien arglių kasyklose. Uždarbiai kaip ir kitur: nuo \$ 1.75 iki \$ 5.00 uždirba per dieną. Lietuvių čionai yra apie penkes dešimt šeimynų, pavienių bus kokia 250 ypatų, vien vyrų. Yra trys lietuviški karčiamninkai. Visoks susipratimas čionai iki šioliai apmiręs. Labai apgailėtina, kad mūsų miestelyje neatsilanko, neatvažiuoja ant apsigyvenimo kaluakasių agitatorių, galinčių sakyti prakalbas ir aiškinti gyvąją žmonijos idėją, socializmą.

8 d. gruodžio 7 val. nepaprastas judėjimas perbėgo per šitos kolonijos lietuvius. Čionai matai lietuviai da niekad nebuvo girdėję tokių prakalbų ir niekad nebuvo rengiamas viešas susirinkimas, kokis dabar tapo umai sušauktas. Keliaujant drg. K.Rutkui, keli draugai labai troško surengt viešą susirinkimą, kas ir pasisekė padaryt. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Drg. K.Rutkus aiškino: kas tai yra socijališka revoliucija, kas tai yra socializmas, ar katalikas gali but socijalistu, išparodė skirtumą tarpe tikėjimo ir bedievybės. — Aukų sumesta 12.20; paskirta pusiau: revoliucijai ir literaturos fondan. Knygų parduota arti už tris dolerius.

Jonas Skinderis.

New Britain, Conn. Vietinė 5 kp. LSS. buvo parengus prakalbas ant 8 d. gruodžio ir turėjo užprašius kalbėtojus, drg. J.Perkuną iš New Yorko ir drg. J.Grinių iš Long Island City, N.Y., ir turėjo susirašinėjimus nuo vieno mėnesio laiko pirma parengimo, kas ikvaliai buvo sutarta. Bet prakalbos nepavyko, kaip ant nelaimės 7 gruodžio drg. J.Gri-

nigai – prisidengę vardu Kristaus-kankinio, nukankinto už teisybę – neteisybę skelbia ir mokina prispaustuosius prispaudimą garbinti, sakydami: Pagarbintas prispaudimas, pa garbintas, šventas jo vardas! Kas negarbys prispaudimo, tas tegul bus prakeiktas!...

Ir visi prispaustieji bijo to prakeikimo ir be jokio pasipriešinimo klauso prispaudimo ir pildo jo biauriausius užgaidus.

Teip bėga minutės, dienos, mėnesiai, metai, amžiai ir milijonai amžių...

Prispaudimas tolyn–labyn spaudžia prispaustuosius.

Prispaudimas tunka ir žiba, o prispaustieji kaip skeletai vaikščioja.

Išaušta naujas sukilimo amžius! Prispaustieji sukyla ir sugriauja tvirtą, puikų ir aukštą prispaudimo sostą, o patį prispaudimą, atsiminę savo skriaudas ir vargus, iš jo užmačios kilusius, rengiasi nugalabyti. Sukyla tada carai, ministrai, kapitalistai, kunigai ir policistai ir visi griebiasi gelbėti žuvantį prispaudimą. Carai liepia, ministrai jų paliepus vykdyti, kapitalistai pinigų jiems duoda, policistai šauda, bado, karia, kalėjimus pudo, kunigai gerkles ištempę šaukia–kaukia, o prispaustieji nieko nežiurėdami žengia pirmyn.

Prispaudimas iškilmingauja, prispaustieji vergauja!...

nius praneša, kad susirgęs, vargiai galėsias buti. O drg. J. Perkunas, nežinia dėl kokios priežasties pasivėlino atvažiuoti — jau publika buvo išsiskirsčius.

Tas atsitikimas labai didelį nesmagumą padarė vietinei kuopai: viena, publikos buvo daug prisirinkę, tai tokiam bedarbės laike butų buvę galima daug gero nuveikti dėl darbininkų. O antra, buvo padaryta įžanga 10c., tai nesulaukus kalbėtojų, žinoma, reikėjo sugražinti. Buvo užmanyta, ar nepaukaus ant revoliucijos; mažuma pritarė; bet didžiama pakėlė riksmą kad turi but sugražinta, ir teko išgirsti toki žodžiai: o jus išnaudotojai, surinkot po 10c. nuo visų, tai ant alaus bačkos turėsit... Bet kiti neėmė, tai pasiliko 6.20, tai rengimo lėšas uždengė su 3 dol., o 3.20 bus pasiūsta į revoliucijos išdą.

Mano nuomone, kalbėtojai kaip galint turėtų pažymėtu laiku pributi, o jeigu pasitaiko susirgti, tai atsiųst į savo vietą kitą kalbėtoją, jeigu tam mieste randasi.

K.Senkus.

Rockford, Ill. Šis miestelis guli šiaurinėje dalyje Illinois valstijos. Fabrikų čia yra visokios rūšies, kaip tai: medinių, geležinių, popierinių, pančekinių ir tt. Paskutiniu laiku kaip visur, teip ir čia pradėjo darbai mažintis. Vieni fabrikai susvis sustojo, kiti sumažino skaitlių darbininkų ir darbo dienas. Treti–gi įvedė į savo dirbtuves aštuonių valandų darbo dieną, vietoje dešimts valandų. Tik, žinoma, įvedus kompanija aštuonvalandę darbo dieną, sumažino ir mokestį. O kiti nesutrupindami nė darbo dieną numušė darbininkams uždar-

Prispaustieji! da kartą sukilkite ir baisųjį prispaudimą nuo sosto, jūsų vargais paremto, nugramozdykit!...

Ruduo.

Aptrauktas migla buluoja dangus,
Nuliūdę miškai nubarstė lapus...
Ir byra rasa nuo medžių šakų;
Tai verkia miškai... tai ašaros jų...
Ir vėjas rudens po girias plikas,
Linguoja medžius ir laksto šakas...
Ir saulė šviesi nekyla augštai,
Spindėjimas jos, nešildo karštai...
Ir paukščiai visur nuleido snapus...
Liūdnoji mirtis tik rodo kapus...
Jau rengiasi mirt lapeliai žolių...
Vaitoja širdis aglynų žalių...
Laukai nesidžiaugs lapeliais rudais;
Tik slenka vanduo upeliais, ravais...
Nešviečia giedra mėlyno dangaus;
Išnyko saldi linksmybė žmogaus...
Išnyko meili gražybė žiedų;
Aptemo mina jaunimo veidų...

Jovaras.

bius. Vienuos pabrikuos numušė 10 centų nuo dolerio, o kituos net 23 centus. O dirbt dirba visas dienas per nedėlę. It to matyt, kad jų dirbtuvėms pavojus negresia. Nes nesumažindami darbą, sumažino mokestį. Taigi čia jau aiškiai pasirodo kapitalistų «gudrybė». Jie mat mato, kad darbininkai priversti bus dirbt, nes jų vietą tuo galėtų užimt kiti. Aplinkiniuos miesteliuos teipgi darbai sustojo, ir šimtai darbininkų vaikščioja be darbo. Lietuvių šiame mieste yra pusetinai, bet kiek tikrai čia jų yra, negali pasakyti. Susipratimas tarp jų stovi žemai, kadangi kaip visur teip ir čia tarpe lietuvių pirmą vietą užima girtuoklystė. Jau nuo praeito meto čia yra susitvėrus SLA. 140 kuopa ir Lietuvos Sunų draugystė kuri priklauso prie SLA., bet abidvi minėtos draugijos stovi arti grabo. Praeitą vasarą čia buvo susitvėrus LLS. 12-ta kuopa, bet po 3 mėn. pakriko. Atvažiavus maų čionai nors su dideliu vargu pasisekė sutvert 75-ta kuopa LSS. Bet teipgi ne geriausia laikosi.

J. Gvazdikas.

Lawrence, Mass. Nedėlioj 8 gruodžio buvo parengtos prakalbos vietinės 64 kuopos LSS. Žmonių prisirinko daugybė. Kalbėjo L. Griškėtas iš So. Bostono, B. Dobrikovas, tik ką pribuvęs iš Rusijos Maskvos studentas (jis kariavo prieš caro budelius ir daug atsizymėjo, o už tatai daugiau negalėjo gyventi Rusijoje); jis kalbėjo maskoliškai; potam kalbėjo A. Ramanauskas, daug pasakė apie dabartinį krizį. Aukų su rinkta \$ 10.78. Po prakalbų buvo kviesti norintieji įsirašyti į socialistų kuopa. Įsirašė keturi draugai.

R. Vasiliauskas.

Brockton, Mass. Pas mus buvo sutverta socialistų kuopa 1905 m.; po kiek laiko paio, bet pradzioj 1906 m. išnaujo buvo sutvarkyta, darbavosi keletą mėnesių, pradėjo silpnėti ir užbaigė gyvenimą sykiu su salės panaikinimu. Salę panaikint rupinosi kunigas M. Pėza. Namuos darant susirinkimus pribuva tik koki 2-4 vyrai. Matyt, kad Brocktono lietuviams neapsimoka nieks teip, kaip gėrimas.

Skurinis.

New Haven, Conn. Policija gina žmones nuo darbo. Susimažinus darbams daugelis bedarbių atsirado, o jei kurioj dirbtuvėj dirba kaip pirma, tai prie tos renkasi bedarbiai, tikėdamiesi ten savo spēkas parduot, t.y. gaut darbą.

Gruodžio 9 d. buvo prisirinkę apie 40 vyrų. Ir buvo policistai, kurie neprileido jų prie kantoro. Ant rytojaus buvo prilipinta prie durų popiera: «No help wanted» — darbininkų nestoka, nereikia!

Kapitalistai paprastai šaukia darbininkus tinginiais, o dabar su policija gena nuo darbo.

Geležinis Juozas.

Revoliucijos šelpimo reikale.

Šiuomi pranešu revoluciją remiančiai visuomenei, kad XII.6. apturėjome iš Europos kvitą nuo išsiųstųjų Europon, spalinio 21 d., 900 dolerių į revolucijos rėmimo išdą per LSDP. Kvita turi 102 N ir prie jos seka šis LSDP. užsienio atstovo prierasas: «Ilgai jų (pinigų) čion bankas neišmokėjo iš priežasties Amerikos bankų kriziso. Dabar jie [pinigai] jau rankose Centr. Komiteto, kur labai buvo reikalingi».

Vardu savo kitų sądrangų RRR-tete ir vardan nesiliaujančias kovos už laisvę mūsų tėvynėje, perduodamas visuomenės žiniai apie mūsų aukų daėjimą į vietą, atsišaukiu prie brolių amerikiečių teip jau neliauti dėjus savo nors atliekamus trupučius ant liuosybės aukuro.

Jums ir socijališkai revolucijai

RRK. išdin. *J. O. Szirvydas,*
120-124 Grand Str., Brooklyn, N.Y.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Garbi «Kovos» Redakcija!

Rochester, N.Y. LSS. 7-tos kuopos draugai susirinkime 8 d. gruodžio buvom sumanę pasveikint «Kovą» su kalėdoms ir sudėt dovanų. Bet tas ne visai nusisekė. Kiti išreiškė gailėstį, kad dėl stokos pinigų negalį aukaut daug. Bet visgi sudėjom \$ 5.00.

K. V a i v o d a.

Guodotina Redakcija:—

Patėmijau, jog kai—kurie draugai, gyvendami pavieniais, geidžia, idant LSS. taptų podraug ir pašelpine draugija. Tai yra visai negalimas daiktas, nes LSS., budama politiška organizacija, ligonių pašelpa niekad negalės užsiimt. O vienok pašelpinės draugystės, prie kurių galėtų prigulėti lietuviai iš visos Amerikos, stambiai duodas suprasti. Šimtus sykių apie tą girdėjom laikraščiuos, SLA. nariai rašinėjo laiškus ir net kuopos duodavo tokius įnešimus. Vienok kad iki šiolei SLA seimai ir tikslai augino vien ponukus, tai balsai sąnarių buvo numesti į gurbą ir už tokį gabumą duotos dovanos. Todėl nestebėtina, jog tas reikalas buvo užmirštyj, nieks nedrįso pradėti.

Pagaliaus pasistengus, nusidavė sutvert Allegheny, Pa., vasario 24 d. 1907 m. lietuvių «Laisvės» dr-tę, ir nutarėm priimti sąnarius iš visos Amerikos, labiausiai geistina, idant jais būtų sąnariai LSS. Mokestis yra tik 50c. mėnesinės, ir iki naujų metų \$ 1.50 įstojimo, \$ 7.00 pašelpos ligoj. Kurie nori gauti posmertinę, turi prigulėti į SLA.; iš «Laisvės» gaus vien \$ 50. Pakol kas gyvuojam po SLA. čarteriu. Jei nusi-duotų nuo SLA. dišliaus pravyti įsiviešpatavusius buržujėlius per ateinančius rinkimus į SLA. vyriausybę, tai beabejone galės pašelpą surišti arčiau su SLA. ir visai naujo čartere.

rio nereiks. Viskas galės buti po tuom pačiu. Bet supranta-
ma, pakol susivienijimą valdys žmonės trokštanti vien savo
kišeniui gerovės (nors nuo tos nuodėmės nėra nė vienas liuo-
sas, vienok turėtų atsimint visuomenę ir jos gerovę), tol var-
giai ką galėsime padaryt.

Dabar mūsų konstitucija yra «Kovos» redakcijoj spau-
doj, bus gatava pabaigoj sausio. Vienok kurie draugai nori
prisirašyt ar sutverti «Laisvės» draugystės kuopelę (trys na-
riai daro kuopą), tai gali atsišaukti pas žemiau pasirašiusį.
Kaip turėsime konstituciją, duosime «Kovai» apgarsinimą.

Tikiu, jog draugai LSS. pasinaudos iš tos progos ir skai-
tingai pastos nariais «Laisvės», o kad sudrutėsime, gal susi-
vienysme su kitų miestų draugystėms ir tversime vieną tvirtą
kuną.

Pakol kas, turim į 170 narių ir apie \$ 260.00 pinigų.
Ateitis labai maloni.

Sekr. F. B a g o č i u s,

Bx 1399, Pittsburg, Pa.

~~~~~
Gerbiamoji «K» redakcija:—

Meldžiu patalpinti šitą mano laišką.

Ko laukiam? Ugi kalėdų. Nuo seno palikimo didžiau-
sios šventės. Koks tai nepaprastas laikas. Padėkim sau —
mus gerbiamoj tėvynėj Lietuvoj. Vieni baigia su nekantru-
mu senus metus ir mislina sau: per kalėdas tai nors pasilsė-
siu, o kits vėl mislina mažu kitiems metams gausiu geresnį
gaspadorių, ba jau pas šitą žalia duona nusibodo. Bet garbus
lietuvi ir lietuvaite, kada mislysi apie savo tėvynę, nemislyk,
kad taip yra, kaip kitą syk; ne taip ten laukia kalėdų, kaip
kitąsyk: jau dabar laukia ko nors kito, laukia kada pasibaigs
revoliucija ir ateis laisvė.

Teip bemislydamas, aš žiurinėjau į krautuvės langus,
kokį čia prezentą nupirkti ir kokiam geriausiam draugui.
Atsiminiau geriausią draugą. Ką čia jam nupirkt? Čevery-
kus ar ką kitą? Sulaužys, sumankys, iki nuvėš. Štai kaip su-
mislinau: savo geriausiam draugui pasiūsiu dovaną \$ penki-
nę, tai nesulaužys. Kas tas draugas, — jų klausiate. Ugi
«K o v a». «Kovą» turi apie 2000 draugų. Kad visi jai siųs-
tų prezentą po 1 dol., tai but 2 tukstančiai dol. Tai but pui-
kus jos fondas. Tik reikia ticms draugams pasirodyt, kad yra
«Kovos» draugais. Daugiau nieko.

Viso labo linkėjantis

S.V.

Cleveland, Ohio.

Nuo administracijos.

Nekurios kuopos užklausė mūsų, kodėl «Kovoj» nesi-
garsina daugiau kuopų susirinkimai. — Pildomasis K—tas
atrado, kad garsinimas susirinkimų užima «Kovoj» daug vie-
tos ir nėra labai reikalingu, ir nutarė daugiau nebegarsint.
vietoje to kas mėnesis yra pagarsinama LSS. kp. adrisai.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J.Grinius, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.

S.Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T.Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St.,

Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis, J.Šukys, 87 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, B.Žiurys, Bx 371. Naugatuck, Conn.

Archiv., J.O. Širvydas, 120-124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-išdininkas: P.Dubickas, 1815 E. Moyamensing
Ave. Philadelphia, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn

Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st. Brooklyn, N.Y.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agi-
tacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, au-
kas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės
prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių,
paduokit skundą Išpildomamjam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais
spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvariaus J.O.
Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siųzdami prenumeratą už «Ko-
vą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiog
«Kovos» adrisą.

Sekr. P. Dubickas.

«RAISTAS» -- («The Jungle»).

Toji pagarsėjusioji knyga jau spaudoje ir netrukus bus užbaig-
ta. Knyga parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, p. Upton
Sinclair ir išversta geroj ir suprantamoj lietuviškoj kalboje.

«Raistas» jau išversta į 18 visokių kalbų, tas parodo kaip ji
yra pageidaujama. Ji sujudino visuomenę, o Washingtono valdžia
persigando nuo knygos «Raistas». Lietuviams tuom žingeidesnė ta
knyga, jogei aprašytas lietuvių gyvenimas, parodant su visoms smulk-
menoms, kaip juos visi išnaudoja, lygiai zerkole permatoma vienų var-
gai, kitų linksmybės.

Už knygoje aprašyta mėsos trustas, kaip nuodina visuomenę ir
kaip prie mėsos kobiauriausius dalykus primaišo, kad tik daugiau už-
dirbti. Knyga faktiškai parodo visą dabartinę sukybių ir skriaudi-
mų sistemą, ir į ką ji paverčia žmones, kuriems iš savo rankų darbo
reikia užsilaikyti. Ji parodo, ką nukenčia moteris darbavietėse, kaip
jos tampa sužagamos ir kaip ne tik pavienių ypatų, bet ir visų šeimynų
gyvenimai buna suardyti ir kad paleistuvystė ir kiti nelaimingi
apsireiškimai pasaulėje, tai tik pasekmė dabartinio nelemto surėdymo.

«Raistas» naudinga perskaityt visiems, o ypač labai naudinga
kalbėtojams.

«Raistas» tai didelė knyga ir bus tikras papuošimas lietuviškoj
literaturoje, kaip netrukus bus užbaigta kaštuos kaip ir angliškas ori-
ginalas 1 dol. 50c., bet kurie dabar prisųst tik VIENĄ DOLERĮ, ap-
turės tą svarbų veikalą t.y. PIGIAU. Vietiniai gali «Vienybės» re-
dakeijoj užsirašyti, 120-124 Grand str. Brooklyn, N.Y. Rašant iš to-
liau reikia adrisuoti ant išleistojaus vardo taip:

J.Naujokas, Sta. Madison Sq., bx 157, New York City, N.Y.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Chicago, Ill. per drg. Puskunigj	4.40
Clinton, Ind. prakalbose	6.10
Cambridgeport, Mass. vestuvėse J. Traknio: Druskio Bro- lis 1.00. J. Plokstis A. Babilis J. Bertulis J. Ambrozaitis J. Kai- raitis K. Šeštokas J. Traknis M. Traknienė J. Vaisauskis U. Vai- eiankienė D. Brazas M. Mazgalis C. Šimkus, A. D. — po 25c. J. Slušinskis J. Turauskas — po 10c. Viso	5.40
Easton, Pa. paž. P. Jusaitį: J. B. Jusaitis J. Hussa, F. Lauri- naitis M. Mable Osborne — po 25c. F. Liupsis 50c. J. Kešau- kas 15c. Cvirka V. Smilgus M. Jankauskas V. Markauskas O. Petraukintė O. Jusaitienė — po 10c. M. Ieška. Raudonius — po 5c. Viso	3.00
Westville, Ill. J. U. Andriūša 1.00. P. Kliuknas S. Rusaitis J. Kliuknas — po 50c. J. A. Rešionas 45c. K. Rutkus V. Vitkus J. Kasparas J. Aidukas M. Braidis J. Kupris A. Kliuknas D. Kliu- nas J. Deitva A. Briedis T. Geba J. Čekaukas J. Kasparas P. Markunas — 25c. Viso (atitraukus 3.70 Lit. fondan)	3.60
Lawrence, Mass.: V. Ales vičiūtė J. Aurila J. Kibildis A. Masalis J. Baškovičius J. Kasianas O. Ramanauckienė F. Bogos- lauskas F. Milius P. Rasimavičius M. Ergle K. Butvilavičius J. Budrevas A. Šarkėnintė A. Slipkauskas A. Bozys J. Bozys M. Ka- jedžiūtė M. Vasiliauskas R. Makarevičius A. Ramanauskas — po 25c. J. Palausa 20c. L. Laukys 15c. Viso	6.20
Union City ir Naugatuck, Conn. Antonov'o prakalbose: A. Kovalaki [rusas], P. Čizauskas — po 50c. J. Mikalčius 30c. V. Zagorenko [rusas] A. Mažeika J. Martinaitis J. Čepelyvičius J. Bulevičius J. Stačiokas — po 25c. B. Kovalevski [rusas] 15c. A. Martinaitis 10c. Viso	3.05 3.50
	Buvo 344.95 Viso 376.70

Aukos Kankintiniams.

Rochester, N.Y. vestuvėse J. Valvodos	2.85
So. Boston, Mass. prakalbose Ozolio ir Šunskio	3.50
	Buvo 31.50. Viso 37.85

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas,

Teatras ir Balius.

Teatrą, deklamacijas, dainas ir balių paren-
gia 27-ta LSS. kuopa New Haven, Conn. ant
31 d. gruodžio 1907 m., salėje German Hall,

193 Worcester str. Bus atlošta komedija «Ne-
sipriesink». Kaip vietinius, taip ir iš kitų mie-
stų kviečiame ant to vakaro dėl ramaus pralei-
dimo senų ir sutikimo geresnių 1908 m.
KOMITETAS.

Reikalingas zeceris.

Pajieškomas prie «Kovos» spaustuvės zeceris statymui brošiūrėlių ir konstitucijų. Sąlygos geros. Atsisaukt «Kovos» adresu.

Reikalingas «zeceris».

Gerai pažįstas spaustuvės darbus. Sąlygos geros. Atsisaukti šiuo adresu:

**Antonov,
Minersville, Pa. Bx 538**

LSS. kuopų viršininkų adresai.

Philadelphia, Pa. 1-ma kp. Sekr. P. Jonaitis, 665 N Park av.	
Scranton, Pa. 2-ra kp. Org. F. Živatkauskas 309 Charles st.	
Cleveland, O. 3-čia kp. Sekr. J. P. Grinius 1204 St Clair av	
Chicago, Ill., 4-ta kp. Sekr. P. Galskis 221 Wabansia av	
New Britain, Ct. 5-ta k. Sekr. K. Senkus, 201 Washington st	
Pittsburg, Pa. 6-ta k. Sekr. F. Bagočius 148 Ohio st.	
	Mc Kees Rocks, Pa.
Rochester, N.Y. 7-ta k. Sekr. K. VALVODA, 43 Spring st.	
	Brookport, N.Y.
Wilkes Barre, Pa. 9-ta k. Org. M. Padolskis 254 Moyallen st	
Newark, N.J. 11-ta k. Sekr. F. Langle, 263 Elm str.	
Baltimore, Md. 14-ta k. Org. P. Grinius, 663 W Fayette st	
Minersville, Pa. 15-ta k. Sekr. J. M. Jasulevičius Bx 6	
Meriden, Conn. 16-ta k. Sekr. J. Verbyla So Colony Rd	
Brockton, Mass. 17-ta k. Sekr. V. J. Petkūnas, 303 N. Main st.	
Collinsville, Ill. 18 kp. Sekr. V. J. Raudonius, bx 205	
Brooklyn, N.Y. 19-ta k. Sekr. A. Unguraitis, 73 Grand st.	
Herrin, Ill. 21-ma k. Sekr. M. Ročkus	
Chicago, Ill. 22-ra k. Sekr. S. SZIMAS, 1001 W. 21st st.	
Spring Valley, Ill. 23-čia k. Sekr. A. Gustaitis, bx 146	
Plymouth, Pa. 24 kp. Sekr. ?	

Naugatuck & Union City, Conn. 25 kp.	
Sekr. J. Martišius 114 Highland av. Naugatuck, Conn	
Westville, Ill. 26-ta k. Org. Ch. Majauskis, bx 418	
New Haven, Conn. 27-ta k. Sekr. J. Sagevyčius 52 Henry et	
Shenandoah, Pa. 28-ta k. Org. J. Kudaminas 236 N west et	
Springfield, Ill. 29-tak. Sekr. V. Burba, 1924 N 9-th st.	
Yonkers, N.Y. 30-ta k. Sekr. J. Vosylis 144 Herriot st	
So Bethlehem, Pa. 31-a k. Sekr. P. Berukštis 20 E 3rd st	
Waterbury, Conn. 34-ta k. Sekr. P. Fricėvyčius 7 James st	
Lost Creek, Pa. 35-ta k. Sekr. M. Bridickas Bx 19	
Bristol, Conn. 38 kp. Sekr. J. Žvingila, 30 Lincoln st.	
Los Angeles, Cal. 39 kp. Sekr. ?	
Worcester, Mass. 40-a k. Sekr. V. Narijauskas, 1 Goddard et	
Bridgeport, Conn. 41-a k. Sekr. ?	
Easton, Pa. 42-ra k. Sekr. P. Treinavyčius 660 Pine et	
Melrose Park, Ill. 43 kp. Sekr. A. Dumbris	
	231 Spring st., Aurora, Ill.
St Louis, Mo. 44-ta k. Sekr. M. Rasimas 1701 N 10th st	
Passaic, N.J. 45-ta k. Sekr. P. Norkus, 9 Aspen et	
Mahanoy City, Pa. 46-ta k. Sekr. J. Overaitis 314 E Center et	
Ansonia, Conn. 47-ta k. Org. V. Lelešius 45 Orchard et	
Panna, Ill. 48-ta k. Rašt. J. Kaminskas, 2 W. Dewitt et.	
Hartford, Ct. 49-ta k. Org. S. Stankevičius, 60 Wells St.	
Mc Kees Rocks, Pa. 50 k. Sekr. K. Lukoševičius 11 Locust et	
Grand Rapids, Mich. 51 k. Org. J. Martinkaitis 141 Crosby st	
New York, N.Y. 52-ra k. Sekr. K. P. Čiuberklis, 540 Canal et	
St. Clair, Pa. 53-čia k. Sekr. A. Žukauskas Bx 281	
Courtney, Pa. 54-ta k. Org. D. Lekavyčius, Bx 7	
Allegheny, Pa. 55-ta k. Sekr. J. Skrudulis, 1515 Sheffield et	
Youngstown, O. 56-ta k. Org. J. J. Smalis, 270 E Federal et	
Wilmerding, Pa. 57-a k. Sekr. B. Kondratavičius 121 Lilack al	
Jersey City, N.J. 59-ta kuopa	
	Sekr. P. Vasilis 316 Jefferson st. Hoboken, N.J.
So. Boston, Mass. 60-a k. Sekr. J. Raulinaitis 25 W 2nd st r 21	
W. Lynn, Mass. 61 k. Sekr. S. Danlavvyčius, 32 Linden et	
Riverton, Ill. 62 kp. Sekr. A. Baravykas, Bx 96.	
Johnston City, Ill. 63 kp. Sekr. A. Bajoras Bx 211	
Lawrence, Mass. 64-ta kp. Sekr. F. Juškevičius, 251 Canal et	
Paterson, N.J. 65 kp. Sekr. J. Zdanis 24 Wait st	
Wilmington, Del. 66 k. Sekr. M. Dovidaitis 401 1/2 Lombard st	
Brighton, Mass. 67 k. Sekr. J. Kugis 32 Market et	
Chester, Pa. 68 k. Sekr. J. Aukštakalnis 226 W Front st.	
Shaft, Pa. 69 kp. Sekr. S. Kučinskis Bx 82	
Gilberton, Pa. 70-ta kuopa	
Cambridgeport, Mass. 71 k. Sekr. K. Armonas 6 Burleigh et	
San Francisco, Cal. 72 k. Sekr. S. Cherry 923 Buchanan et	
W. Frankfort, Ill. 73 k. Sekr. S. Šalčius Bx 171	
Livingston, Ill. 74 k. Sekr. P. K. Pačesa Bx 142	
Rockford, Ill. 75 k. Sekr. P. Kazakevičius 423 S 2nd st	
Seatonville, Ill. 76 k. Sekr. M. Kairis Bx 78	
Belnd, Ill. 77 kp. Sekr. J. Matulaitis Bx 236	
Exeter Boro, Pa. 78 k. Sekr. J. Stasevičius 1150 Wyoming av	

Turiny s 1907 m.

Sąjungos reikalai.

A. Žagaras. Į visus draugus, susipratusius Amerikos darbininkus.	
Philadelphijos konferencija.	
Referendum N 1.	
Referendum N 2.	
New York ir New Jersey valst. LSPA. kuopų konferencija.	
Daug praktišam per stoką taktikos.	
1-mo Conn. rajono 3-čia konferencija.	
A. Bernotas, P. Jonaitis. Atydai visos LSPA.	
Mūsų naminiai reikalai.	
J. Perkūnas, J. Želvienė. LSPA. čarterio reikaluose.	
Fort. J. Bagočius. Dėlei referendum N 2.	
1-ma LSPA. kuopa. Dėlei referendum N 2.	
J. Šukys. Patėmijimas.	
P. Bukšnaitis. Raportas C. Fin. sekretoriaus LSPA.	
už II pusmetį 1906 m.	
Da apie mūsų referendumus.	
Mūsų naminiai reikalai.	

A. B-tis. Dėlei mūsų partijos vardo.	101
Konferencija IV rajono LSPA. kuopų.	104
2-ro rajono 2-ra konferencija.	118
Puslapis	
J. Kidolius, J. Šukys, J. Grinius. Atsakymas «Kovos» zeceriams.	123
7 LSPA. centro knygiaus apyskaita.	141
9 J. Baltrušaitis. Svarbiausieji mūsų reikalai.	150
26 Mūsų naminiai reikalai.	171
27 J. O. Širvydas. Prie redaktoriaus privalumų.	171
28 40 LSPA. kp. komitetas. Atsišaukimas į Mass. valst.	
34 LSPA. kuopas.	—
42 J. O. Širvydas. Prie permainymo mūsų partijos vardo.	199
45 Privolės Komitetas. Privolės (čarterio) klausimą pavedam konvencijai.	199
65 A. Petratis. Da apie mūsų referendumus.	204
54 Centro Komiteto LSPA. pranešimas.	214
55 J. O. Širvydas. Mūsų «neklaidingieji» ir «mokytieji» vadovai.	230
69 P. Bukšnaitis. Reikale vedimo Partijos finansų atskaitų.	231
71 J. Perkūnas. Privolės reikaluose.	231
82 J. Baltrušaitis. Pradedant darbą.	278
92 „ Iš susivažiavimo LSPA.	274

Protokolas III susivažiavimo LSPA.	297, 317	ninkus.	39
Metinė atskaita Liet. Soc. Sąjungos.	314	Ar mes ardom «Susivienijimą L. A.»?	50
Centro organizatoriaus atsiliepimas.	315	Ko nori socialdemokratai.	50 — kiekv. Nr. iki 731
IV rajono LSS. konferencija.	316	A. J. Vizni. Dvejų metų praeitis.	68
Rezoliucijos III-jo susivažiavimo LSPA.	319	Pabėgėlis. Imitacija kalbos revoliucionieriaus Geršuni.	68
P. Dubickas. Atsišaukimas į Sąjungos draugus.	332	Ar mes galime turėt savo universitetą.	98
II rajono konferencija.	346	K. Dągis. Socializmo dora.	99
J. Šukys, F. Bagočius. Draugiško pasikalbėjimo patarimai.	396	Kapitalizmo tyranija.	114
A. Bernotas. Dėlei Brooklyno draugų pasikalbėjimo.	413	Paryžiaus komuna.	129
IV konferencija I rajono.	428	J. Šunskis. Socializmas ir darbininkai.	130
III Susivaž. nutarimų perbalsavimo pasekmės.	444	P. Grigaitis. Kas pergalės?	145
Parcė iš Pažvelsio. Brooklyno pasikalbėjimo dėlei.	444	Dr. A. L. Graičiūnas. Ten, kur moterys viešpatauja.	147
Schuykill pav. soc. konferencija.	445	Mūsų pamatiniai reikalai.	162
Literatūros Komiteto kryvulė N 1.	459	Vargomatis. Gyvenimas revoliucionieriaus Petro	
Prie 1-mo rajono nutarimų.	460	Dambrausko.	163 — kiekvinam Nr. iki 242 p.
P. Grigaitis. Pakvietimas į LSDP. susivažiavimą.	475	Kodėl mes pasišvenčiam ne vien tik revoliucijai.	178
J. Ramanauskas. Dėlei «Kovos» perkėlimo ir finansų.	477	Kam mums reikalinga organizacija.	194
J. Baltrušaitis. Ar žūti, ar būti?	488, 508	Mūsų praktiškasis darbas.	210, 226
J. O. Širvydas. Pradėta neapmisylytas žingsnis.	492	Kaip užsibaigė Helicon «socialistiška» kolonija.	227
J. Perkūnas. Žinokitės...	493	Darbininkų šventė 1-ma gegužės.	241
V rajono 2-ji konferencija.	493	LSPA. kp. IV rajono konferencija.	249
II-ro rajono konferencija.	493	Bevoliucijos ir apšvietimo darbai.	257
Mass. valst. rajono konferencija.	524	Lietuvos darbininkai ir valstiečiai. (Dūmos atst. praneš.)	260
V kanferencija IV rajono.	524	Kapitalistų suokaltis prieš darbininkus.	295
Redaktoriaus pranešimas.	524	«Negeistinių piliečių» byla.	309
A. Rušinas. Pašalinius darbus pradėjus.	526	K. Dągis. Kova už būvį.	326
LSS. sėkr. Referendum dėlei «Kovos» perkėlimo.	556	Rev. Rėmimo Komitetas. Atsišaukimas į visuo-	
Illinois valst. rajono 1 konferencija.	573	menę.	326
Lit. Komiteto kryvulė N 2.	589	Ko trūksta mūsų kalbėtojams.	342
V rajono konferencija.	604	Rusijos revoliucija ir mes.	358
F. Dulskis. Apie «Kovos» reikalus.	604	Dr. A. L. Graičiūnas. Pažvilgis į mūsų turtingų ir	
Baltimoriečių užmanymas (leist atsišaukimus prieš balsavi-	605	biednų tėvų vaikus ir jų auklėjimo būdą.	359
mus).	621	J. Narikūnas. Sugriuvimas.	366
III rajono konferencija.	621	Nuo XXII seimo SLA.	363
J. Baltrušaitis. Mūsų konstitucijos reikalai.	651	Dėlei santaikos konferencijos.	376
Literatūros Kom. kryvulė N 3.	651	Kapitalistiški teisėjai.	381
Referendum N 2.	652	A. Žagarsas. Reikalaukime trumpesnės darbo dienos.	392
Pild. Kom. nutarimai susivažiavime rugsėjo 2 ir 3 d.	669	J.B. Kas yra apšvietimas ir kurį žmogų gali pavadint ap-	
IV rajono VI konferencija.	700	šviestu?	394
V konferencija II-ro rajono.	700	Nusileidžia tik prieš spėką.	407
RRK. Išd. J. O. Širvydas. Jieškantiems kelio.	717	Šventieji, kunigija ir socializma idėja.	409
«K.» Adm. A. Rušinas. «Kovos» redakcijai persikėlus.	933	Da apie apšvietimą ir kas yra apšviestu.	411
Lit. Komiteto kryvulė N 4.	749	Karė Japonijos su Amerika!	424
P. Bukšnaitis. Kur revoliucijos dainos su gaidomis?	749	Moters ir socialistų judėjimas.	426
V rajono 4-ta konferencija.	749	Amerikos laisvė ir jos garbintojai.	439
I rajono 5 konferencija.	764	J. Baltrušaitis. Susirinkimų netvarka ir jos priežas-	
A. Unguraitis. Apie darbo biurą.	764	tys.	455
Apie keliaujantį organizatorių.	765	J. Baltrušaitis. Pavergimo dvasia.	471
F. Dulskis. Da kartą apie dienraštį.	780	P. Grigaitis. Kodėl LSDP. nesusivienijo su Rusijos	
Literatūros Kom. Kryvulė N 5.	781	SDDP.?	488
	798	J. Baltrušaitis. Mūsų rašytojų kliaudė.	504
		Tarptautiškasis socialistų kongresas Stuttgarte.	504
Politiškoji ekonomija, socializmo teorija, visuomenės ir		Socialdemokratai ir trečioji dūma.	505
organizacijos klausimai.		J. Baltrušaitis. Darbo biuras.	519
		Gandra. Juodašimėiai ir valdžia.	521
Nauji metai seni vargai.	1	Balių sezonui prasidedant.	534
Laiškai iš Suvalkų gubernijos.	4, 19	Jurgis. Laiškai iš Paryžiaus.	538, 554
J. O. Širvydas. Kova kliasų.	6, 20, 34	Rengiasi prie prezidento rinkimų.	551
Ar toli da eis šliupizmas?	17	Po tarptautiškojo soc. kongreso.	552
Iš socializmo istorijos.	35, — kiekvienam Nr. iki 259	Saugokitės vilkų avies kailyje!	553, 569
Amerikos darbininkų reikalai ateinančiame tarptautiškame		Einant prie tvarkos.	567
kongrese.	36	Atsargiau su kapitalistų bernais.	583
LSDP. CK-tas. Atsišaukimas į Amerikos lietuvius darbi-		Kova su trustais.	600

Z. J a n k. Anarchizmas ir socializmas.
 Kapitalizmas Japonijoje.
 Prie tautybės klausimo.
 V i e n t u r t i s. Vaikų darbo uždraudimas.
 M y l i n t i t e i s y b e. Į drauges amerikietes.
 P. D u b i e k a s. Kaip kunigai bijo socializmo.
 K. D a g i s. Ką darys draugija be kapitalistų.
 P. D u b i e k a s. Atminkite laisvės naikintojus.
 J. B a l t r u š a i t i s. «Svarbus prisipažinimas».
 A.—t a s. Proletarijatas.
 L i u t a s. Politika San Francisco.
 Krizis praėjo!
 Š e r m ū k š n ė. Sindikališkas judėjimas Prancūzijoje.
 Svarstyklių ir mierų neteisingumas.
 Apie krizio sustabdymą.
 Socialistai apie iševystę ir įevystę.
 J—a s. Teroristai.
 Apie moterų balsavimo tiesas.
 Taupomosios pačtų bankos.
 S i l p n u t i s. Darbininkai, ūninkai ir valdžia.
 Kapitalistai šarvuojasi prieš darbininkus.
 K. Lietuvių moterų susivažiavimas Kaune. 728, 744
 P. D u b i e k a s. Patarimas socialistams kaip apsisaugoti
 nuo užpuolikų. 730
 Akloji politika. 643
 S i l p n u t i s. Apie žemės klausimą Lietuvoje. 747
 Tarpautiškas sugriuvimas. 759
 K. R u t k u s. Kokis skirtumas tarp Bear'o ir Mitchell'io.
 Amerikos padėjimas eina blogyn. 760
 A n t o n o v. Kova pati artinasi. 775
 J. B a l t r u š a i t i s. Anglai Indijoje. 777, 793
 Ką davė žmonijai senieji metai. 791

Skaitlinių laukas (statistika).

Kiek kaštuoja Rusijai caras ir jo giminė.
 «Kankinių Kasos» apyskaita (IX.06 — XII.06)
 M.U. Kiek turi spėkų socialistai Europos valstybėse?
 Kiek einančių aukštesnius mokslus tampa bepročiais?
 Caro valdžios aukos.
 Bedarbių biurai.
 Uždirba \$ 2.300, o gauna vos \$ 500.
 Socializmo išsiplėtojimas Suomijoje.
 Kiek New Yorko valst. profesijinių sąjungų, jų sąnarių ir
 bedarbių.
 S t e p o n a s V a j e g a. Kiek kas turi žemės Rusijoje
 Kiek Amerikoje darbininkų ir ką jos dirba
 Ką reiškia bilijonas ir Rockefellerio turtas
 Kiek buvo balsų už socialistus Amerikoje
 Kiek buvo balsų už socialistus visoje pasaulėje
 Skurdas Anglijoje 1884 m.
 Amerikos turtas ir darbininkų algos per 50 metų
 Kiek vaikų darbininkų Pensylvanijoje
 Kiek apsiėjo antroji caro duma
 LSDP. CK. kasos apyskaita
 J.O.Š i r v y d a s. Pusantrų metų rev. aukų apyskaitos
 Haywoodo bylos apyskaita
 Kiek socialistų įvairiuose parlamentuose
 S m u l k u t i s. Kur dingsta Rusijos žmonių turtas?
 Pensylvanijos myriai, kurių galima būtų išvengti
 Kiek geležinkelio darbininkų žūva įvairiose šaliose
 «Žiburėlio» apyskaita (14. I. — 5. VIII. 07.)
 J.O.Š i r v y d a s. Rev. Rėm. K—to išdo apyskaita
 Gyvenimo brangumas Japonijoje

601 Šiokios tokios žinėlės apie tuos, ką kovoja už geresnę žmo-
 603 nių ateitį. 778
 615
 617 **Kritika, polemika.**
 618 K.R u t k u s. Neapmislyta kritika 9
 618 J.L i z d e i k a. Kodėl aš atsisakiau nuo «Darb. Balso»? 22
 632 J.M.E n d ž i u l i s. Lietuvių siuntytojai 56
 633 Teodoras M e r t i n a i t i s. Dėlei drg. J.Lizdeikos laiško 220
 647 M.....is. Klerikalų bičiuliai 311
 648 J.L i z d e i k a. Da apie mano atsisakyma nuo «DB» redakcijos 400
 650 Kur mes nueisim, jei šunkeliais eisim 464
 663 J.V a l i u l i s. Ištiesų laikas 536
 664 S o c i a l i s t a s. Mūsų biznieriiai 602
 665 Z.J a n k a u s k a s. Ar nevertėtų apsisaugot 657
 680 E x S o c i a l i s t ų D r a u g a s. Lietuviai kunigai re-
 680 mia anarchistus 714
 681 A.J.V i z n i s. Du kapitalistų draugai 714
Beletristika. Feljetonas.
 P.P o s m y l a Feljetonas. 40
 727 A.Ž a g a r a s. Vargas mokina. 56, 72
 K K l e v a s. Monoliogas 88
 B r. V a r g š a s. Prabudimas [Monoliogas] 103
 F i l i u s A g r i c o l a e. Seniau ir dabar 104
 A D i d ž k l a p i s. Mūsų dienų didvyriai 120
 747 A.Ž a g a r a s. Pustelninkas 136, 152, 168
 759 Dievas ir Žmogus 165
 760 J.P e r k u n a s. Prilyginimas 181
 775 B r. V a r g š a s. Sugrižo 185
 776 G-a. Mintys 197
 V a r g o m a t i s. Indošius 200, 216
 P.P o s m y l a. Nelaimingas 232
 J.P l e i r y s. Žvėrių valdžia 248, 264
 B r. V a r g š a s. Tėvas 280
 G i e l a. Studentas 300
 219 A n t o n o v. Nesuaugę žmonės 316, 332
 313 » » Rusijos įstatymdavystė 348
 344 » » Kaip išvaikė Rusijos duma? 414
 352 » » Pajuryj 462
 370 P u t p e l ė. «Negeistini piliečiai» 382
 — V i e n t u r t i s. Teisybės jiekotojas 399
 379 L a i s v a s i s P a u k š t i s. Dvarponio vargas 430
 M. S t. Iš bežemio užrašų 441
 385 J o v a r a s. Kodėl tavęs čia nėra? 446
 — » » Šermenyse 510, 526
 401 » » Kalėjime 719
 417 » » Drašios moters 783
 433 L i e p u k o V i l ė. Išauš! 448
 — T i t n a g a s. Neišrinko! 478
 — N. N. Martynas 494
 450 D a k t a r ė. Iš gydytojos užrašų 527
 481 B r o l i u k a s. Suimtosios tėvas 542
 497 » » Užmiršti kapai 686
 498 B r. V a r g š a s. Saliamono sapnas 558, 574
 515 K. Lietuvos revoliucionierių darbai 590
 546 M. G o r k i j. Rusijos caras 606, 622
 — A. D a u k š i u t ė. Ir da netrenkiam 635
 570 F. J. B a g o č i u s. Artinasi galas 639
 593 E ž y s i š k a r k l y n o. Ko jis verkia, ko dejuoja 640
 594 G a n d r a s. Lietuvos bajoro išpažintis 654
 — S m u l k u t i s. Ūkanota 687
 706 A—i u s. Mokslaeivio likimas 702
 739 M. R a s i m a s. Atėjus rudeniu 704

Šermukšnė. Gyvenimas—kova	734, 750
K.Armonas. Naujoji gadynė	753
A.-tas. Draugo atlankymas	766
B.Gramba. Nelaimingo atsitikimo aukos	782
J.Kaziškis. Už kalėjimo sienų.	798
Prispaustasis. Prispaudimasis ir prispaustieji.	799

Poezija.

Menkutis. Žemdirbio skurdas	102
» » Išvien!	279
» » Blaivosi.	296
B.Gramba. Ilgėsis.	118
J.G.Narkūnas. Darbininko liktinė	139
Samuolių Karvelis. Į darbą, broleliai!	154
K.Rugienius. Gana.	166
Fort.J.Bagočius. Dvasia ir kūnas	182
J.Mėmelė. Darbininkų eimamauavimai (su gaidoms J.N.)	198
Debesėlis. Lietuvoje kraujas	214
» » Kas yr' mūsų priešininkai	329
» » Prie mokslo	361
» » Brangioji laisvė	384
» » Dainiaus viltis	636
P.Trein. Prie šviesos upelio	229
Verax Homo. Draugams	279
Daugmatys. Susipratęs darbininkas	317
Marselietė	349
J.Jaras. Po našta	398
Jovaras. Andra prieš dieną	442
» » Juodašimčių giesmė	480
» » Nužudytiems draugams	555
» » Kas priešas?	573
» » Jaunųjų darbininkų giesmė	587
» » Broliai ir sesers!	636
» » Saulei tėkant	667
» » Dangų mačiau	705
» » Pasakykit!	720
» » Šiaulių varpas	737
» » Kalėjimas	769
» » Į kovą, pirmyn!	779
Gandas. Kalinių balsas	495
Žvalgas. Dvejos eilės	540
Lietuvos Vargšas. «Nors kelias erkėčiai išsklotas»	540
Šliburis. Priešakis	620
J. Vargstame, broliai	657
J—as. Kaip laivai ant marių	737
» » Nors audros ir siunta	—
Musė. Varguolių daina	779
Jovaras. Ruduo.	800
Gandas. Kareivis.	794

Paveikslai, karikatūros.

Sliuogimas prie algų (su atsišaukimu).	39
Pavergti darbininkai.	60
Vaikai, jieškanti darbo.	76
Stolypinas sijoja atstovus į 2-ąją Dumą.	87
Rusijos kaimietis ir caras.	108
Roozeveltas, Vilhelmas ir kapitalistas.	117
Kapitalistas sėdi ant miegančio darbininko.	134
Vilkų streikas.	157
Elgėta ir jo prižiūrėtojas.	167
Laisva Rusija — kaukolė.	182
Kapitalistai ir jų pelnas ant darbininko sprando.	213

Kovotojai už laisvę Panevėžio kalėjime V. 12. 1906.	229
Kapitalizmo medis.	262
Moyer, Haywood ir Pettibone.	367
Kapitalistų darbas.	380
«Visi už vieną», «vienas už visus».	635
Socijalizmo idealas.	688 699
Piniginis parazitas ant darbininko sprando	715
Socijalizmo užpuolikai.	745
Pundit Dr. N.Krishna, Ph. D.	777

Visoki raštai.

Chicagos liet. statėjų reikalavimai	38
Juozas Pudūlius. Mūsų milijonierių nuopulis	40
— — — — — Bolis Vytautas	87
Lietuvių ateivystė Amerikon	99
LSDP. Šiaulių apskr. Komitetas. Piliečiai! [atsiš.]	117
Jungtinis LSDP. ir SDPL. CK-tas. Draugai darbininkai ir Lietuvos piliečiai.	134
Vėliava raudona ir balta	135
Vargomatis. Tautos turtai.	149
Svarbūs klausimai su atsakymais.	165
S.Denisenko. «Potiomkino» sukilėlių laiškas	282
Išmėtinėjimo laiškas į popiežių	351
Karaliai eina į teismą	352
Atviras laiškas Šiaulių darb. Amerikos liet. darbininkams	410
Kazoko laiškas Lietuvos atstovams	427
P.Grigaitis. Pabėgimas iš kalėjimo	453, 172
Haywoodo išliuosavimas	473, 490, 505
Idomus budelio prisakymas	521
Naujieji Rusijos dumos rinkimai	585
M.Cielgota. Atsišaukimas dėlei «Žvaig.» suvadžiojimų	586
Carnegie yra valkata	636
Šnipo užmušimas. Užmušėjų teismas	682
Iš caro nagų išstrūkimas	761
J.Baltrušaitis. Žodžiai ir paveikslai	761

Iš partijų gyvenimo.

Lenkų Soc. Dem. P. Lietuvoj susijungimas su LSDP.	6
Amerikos latviai socialistai	164
LSDP. CK-to apyskaita	263 282
Lietuvos Socijaldemokratų Partija.	276, 295, 312, 328, 343
LSDP. Peterburgo organizacija	332
Tarptautiškojo socialistų biuro posėdis	335
K.Kundrotas. Apie reikalus LSDP. organiz. Did. Brit.	350
LSDP. Suvalkų gub. organizacijos konferencija.	378
Priešais socialistus	441
Panevėžio apskr. LSDP. konferencija	538
LSDP. Rygos organizacija	—
J.Mahlon Barnes. Jūs, socialistai, da negalite laimėt!	571
Pakvietimas prie visomeniško referendum «Soc. Party»	588
Rusijos moterų kliubas	621
Anglijos moterų partijos	637
Socijalizmas Afrikoj	687
LSDP. org. Did. Britanijoje susivažiavimas	763
Jungtinio ir septintojo Lietuvos Soc.-Demokratų Part. susivažiavimo nutarimai.	795

Nekrologija.

Verax Homo. Andriaus Baltrušaičio gyvenimas ir darbai	8, 21
Ignas Auer.	245
Jonas Buržinskis (Vytis)	697